

Toimintakertomus 2019

Lounais-Suomen poliisilaitos

SISÄLLYSLUETTELO

1 LOUNAIS-SUOMEN POLIISILAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1.1 JOHDON KATSAUS	3
1.2 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS.....	4
1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	4
1.3.1 <i>Valvonta- ja hälytystoiminta</i>	6
1.3.2 <i>Rikostorjunta</i>	10
1.3.3 <i>Lupahallinto</i>	15
1.3.4 <i>Yhteiset palvelut</i>	17
1.3.5 <i>Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus</i>	19
1.3.6 <i>Yhteisrahoitteinen toiminta</i>	19
1.4 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	20
1.5 TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	21
1.5.1 <i>Rahoituksen rakenne</i>	21
1.5.2 <i>Budjetin toteutuminen</i>	22
1.5.3 <i>Tuotto- ja kululaskelma</i>	23
1.5.4 <i>Tase</i>	25
1.5.5 <i>Hankkeet</i>	25
1.6 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	25
1.7 KOKONAISARVIOINTIEN TULOKSET	26
1.8 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	26

1 Lounais-Suomen poliisilaitoksen toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Lounais-Suomen poliisilaitoksen toiminnan tuloksellisuus ja taloudellisuus on saatu pidettyä menestyksellisesti tasapainossa asetettujen tulostavoitteiden mukaisesti vuoden 2019 aikana. Toiminnan, talouden ja voimavarojen suunnittelu ja hallinta onnistuivat hyvin ja olivat poliisitoiminnan vaatimalla tasolla. Toiminnallisten tilastojen ja taloudellisten tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että poliisilaitokselle asetetut keskeiset poliisitoiminnalliset tulostavoitteet ovat saavutettu hyvin. Suorituskykyä on turvattu ennakoivalla resurssisuunnittelulla ja etupainotteisilla henkilöstörekrutoinneilla, joilla on varmistettu poliisien määrän pysyminen tavoitteen mukaisella tasolla.

Toimintavuodelle 2019 olivat kuvaavina piirteinä vuonna 2018 toteutetun rikostorjuntasektorin organisaatiouudistuksen vakiinnuttaminen, poliisilaitoksen ennalta estävän työn rakenteiden edelleen kehittäminen sekä valmentavan esimiestyön vahvistaminen osana henkilöstön työhyvinvoinnin edistämistä. Poliisilaitos on myös jatkanut vuonna 2018 toteutetun henkilöstöbarometrin tulosten pohjalta työhyvinvoinnillisten painopisteiden, yhteisöllisyyden ja tiedonkulun kehittämistä.

Rikospoliisin organisaatiossa toteutettujen toiminnallisten ja rakenteellisten uudistusten vaikutukset näkyivät myönteisesti rikostutkinnan suorituskyvyssä. Rikosten esikäsittelytoimintoihin tehdyt kehittämistoimet ovat parantaneet rikosten selvitystasoa ja samalla nopeuttaneet niiden tutkintaa. Kenttätoiminnassa poliisi on näkynyt katukuvassa muun muassa aktiivisen liikenteen valvonnan, partioiden jalkautumisen tai kenttävalvontaryhmien toiminnan kautta. Valvonta perustuu todennettuihin ilmiöihin pohjautuvaan järjestelmälliseen operatiiviseen suunnitteluun ja rinnalla toimivaan tehokkaaseen työvuorosuunnitteluun. Poliisilaitosalueen katuturvallisuus on säilynyt edelleen lievästä laskusta huolimatta valtakunnallisestikin tarkasteltuna hyvällä tasolla. Tulosten perusteella voi todeta, että peruspoliisitoiminnassa saavutettu hyvä palvelutaso ja poliisilaitosalueen yleinen turvallisuustilanne on onnistuttu säilyttämään vakaalla tasolla.

Poliisin toimintaympäristön ja turvallisuushkien muuttuessa poliisilaitoksen perustyössä on korostunut entisestään ennalta estävän poliisitoiminnan merkitys. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on pyrkiä estämään rikosten, onnettomuuksien ja häiriöiden syntyä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, ja täten vaikuttaa myönteisellä tavalla alueen turvallisuustilanteeseen ja kansalaisten kokemaan turvallisuuden tunteeseen. Poliisilaitos on ollut valtakunnallisestikin vahvalla panoksella mukana kehittämässä ja jalkauttamassa ennalta estävän erityistoiminnan työmuotoja, erityisesti moniammatillisia yhteistyömuotoja sekä huolta aiheuttavien henkilöiden tilannekuvatoimintaa. Toiminnan vahvistamiseksi poliisilaitos rekrytoi vuoden 2019 aikana henkilöstöä Ankkuri-moniviranomaistoimintaan sekä kenttävalvonnan lähiöpoliisitehtäviin. Harvaan asuttujen seutujen palvelutason turvaamiseksi resursseja lisättiin Kankaanpään, Uudenkaupungin ja Paraisten poliisiasemien toiminta-alueille.

Poliisilaitoksen toimitilahallinnan osalta merkittävää oli Senaatti-kiinteistöjen omistaman Turun poliisitalon tilamuu-toshankkeen sekä vapautensa menettäneiden tilojen remontoinnin valmistuminen vuoden 2019 aikana. Toteutetun tilahankkeen keskeisinä tavoitteina oli tilatehokkuuden kasvattamisen lisäksi erityisesti poliisin toimitiloilta edellytettävien turvallisuusvaatimusten huomioiminen ja toteuttaminen käytännössä (muun muassa yksi asiakassisäänkäynti ja turvatarkastuspalvelu) sekä toiminnallisuuden tehostaminen. Poliisiviranomaisen lisäksi talossa toimii tällä hetkellä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri.

Poliisilaitoksen johtamis- ja osallistumisjärjestelmät toimivat järjestelmällisesti. Johtoryhmä ja yhteistoimintatoimikunta ovat kokoontuneet säännöllisesti käsittelemään koko poliisilaitosta koskevia laaja-alaisia ja pitkäjänteisiä asioita. Työsuojelutoimikunnan toiminta on ollut säännöllistä. Poliisilaitoksen viestintää on kehitetty perustamalla viestintäpäällikön virka viraston ja operatiivisen toiminnan viestinnän vahvistamiseksi.

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

Lounais-Suomen poliisilaitoksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on ylläpitää poliisin perustoiminnassa saavutettu tuloksellinen palvelutaso ja asukkaiden kokemaa turvallisuutta kestävällä tasolla. Poliisilaitokselle asetetut keskeiset palvelu- ja turvallisuusodotukset saavutettiin valtaosin tulostavoitteiden mukaisesti toimintavuoden 2019 aikana. Tuloksia arvioitaessa voidaan todeta, että toimintaa on suunnattu varsin onnistuneesti asetettuihin tulostavoitteisiin ja poliisitoiminnallisiin linjauksiin nähden ja poliisilaitoksen toimintavalmius on säilynyt hyvällä tasolla. Tilastojen mukaan keskeiset tavoitteet saavutettiin varsin hyvin niin poliisin kenttätoiminnassa, rikostorjunnassa kuin lupapalveluissa.

Poliisilaitoksen kenttätoiminnassa on kehitetty toiminnallista tehokkuutta ja resurssien joustavampaa käytettävyyttä eri keinoin toimintakertomusvuoden aikana. Merkittävimpana toimenpiteenä oli Varsinais-Suomen kenttäjohtoalueen muodostaminen, jossa kolme entistä kenttäjohtoaluetta yhdistyi yhdeksi. Uudistuksen myötä muodostui partiomäärältään, asukasmäärältään ja pinta-alaltaan yksi maan suurimmista kenttäjohtoalueista. Muutos yhtenäisti kenttätoiminnan johtamista maakunnan alueella, poisti päällekkäisyyksiä ja paransi partioresurssien kohdentamista. Uhkakuva oli kenttäjohtajan työmäärän lisääntyminen siinä määrin, että tilannekuvan ylläpitäminen muodostuisi mahdolliseksi. Uhkakuva ei kuitenkaan toteutunut, vaan järjestelmä on toiminut hyvin. Kenttäjohtajan työkuorman keventämisessä apuna toimivat poliisiasemien vuoron vanhimmat johtaen päivittäistoimintaa alueillaan kenttäjohtajan johdon alaisuudessa. Vuoden aikana tehtiin myös muutoksia Turun partiointialueen työvuororunkoihin. Tavoitteena oli entistä parempi resurssien kohdentaminen kulloisenkin kysynnän mukaisesti.

Toiminnallisia tuloksia tarkastellessa voidaan todeta, että A-kiireellisyysluokkaan kuuluvien tehtävien määrä lisääntyi ja toimintavalmiusaika heikkeni. Samalla kuitenkin B-tehtävien määrä väheni ja AB-tehtävien toimintavalmiusaika parani. Muutokset ovat tilastollisesti merkittäviä ja ajoittuvat hätäkeskuksen uuden Erica-järjestelmän käyttöönottoon. Poliisilaitoksella ei ole havaintoa siitä, että toiminnassa tai toimintaympäristössä olisi tapahtunut suuria muutoksia, joten tilastollinen poikkeuma selittynee uuden järjestelmän käyttöönotolla ja muutoksilla järjestelmän tehtävänkäsittelyssä ja -luokittelussa. Muilta osin toiminnalliset tulokset vastasivat pääosin tulostavoitteita.

Vuonna 2018 voimaan tullut uusi alkoholilainsäädäntö on johtanut siihen, että ihmiset nauttivat anniskelupaikkojen palveluista varsinkin viikonloppuisin entistä myöhemmin ja pidempään. Aamuyön tehtävämäärät ovat lisääntyneet, ja tehtävissä on ollut havaittavissa selvää siirtymää kohti aamun tunteja. Poliisin painopistepartiot ovat aikaisemmin lopettaneet työvuoronsa kello neljä tai viisi aamulla, mutta vuoden 2019 aikana työvuorojen lopetusajoja jouduttiin venyttämään aamukuuteen saakka. Tämän myötä painopistevuorojen aloitusaika on myöhäisempi, jolla taas on ollut jossain määrin vaikutusta ilta-ajan partioresursseihin. Painopistevuorojen myöhentäminen kuormittaa poliisin kenttähenkilöstöä aikaisempaa enemmän, sillä käytännössä painopistevuoro ei enää juurikaan eroa yövuorosta.

Poliisilaitosalueen liikenneturvallisuus ja liikennepoliisisektorin suorittaman liikennevalvonnan vaikuttavuus on onnistuttu pitämään varsin hyvällä tasolla, kun huomioidaan toimintavuoden haasteet erityisesti Suomen EU-puheenjohtajuuskauden sidonnaisuuksien osalta. Liikennepoliisisektorin resursseja jouduttiin suuntaamaan liikenneturvallisuustyön sijasta Helsingin poliisilaitoksen tukemiseen EU-kokousten aikana sekä poliisilaitoksen muun kenttätoiminnan varmistamiseen merkittävässä määrin. Tietojohtoisella suunnittelulla poliisilaitos kuitenkin onnistui kokousten ulkopuolisena aikana kohdentamaan liikennepoliisisektorin työpanosta siten, että asetetut henkilötyövuositavoitteet liikennevalvonnassa ja raskaan liikenteen valvonnassa saavutettiin lähes tulossopimuksen mukaisesti. Tavoitteeseen pääsyä edesauttoi osaltaan päivittäisjohtamistoiminnoissa yleis- ja kenttäjohtajien sitoutuneisuus tulostavoitteiden mukaiseen toimintaan. Vaikuttavuuden maksimoimiseksi liikennevalvontaa kohdennettiin erityisesti tulossopimuksen tavoitteiden mukaisesti rattijuopumuksiin, törkeisiin liikenneturvallisuuden vaarantamisiin ja raskaan liikenteen valvontaan. Toiminnan suuntaamisessa ja tuloksissa onnistuttiin varsin hyvin.

Poliisilaitoksen rikostorjuntasektorille kirjattiin vuonna 2019 noin 45 000 ilmoitusta. Eteläisessä toiminnassa toimiva rikosten esikäsittelyryhmä käsitteli koko poliisilaitoksen alueen jutuista 21 prosenttia, joka vastaa noin 9 500 juttua. Lisäksi Porissa ja Turussa toimiviin päivystysryhmiin kirjattiin noin 6500 ilmoitusta, jolloin koko esikäsittelytoiminnon käsittelemä juttumassa on vuonna 2019 ollut 36 prosenttia koko Lounais-Suomen rikostorjuntasektorin ilmoituksesta. Tehokkaalla esikäsittelyllä on pystytty vapauttamaan resursseja tutkintaan, mitä kautta on kyetty lyhentämään tutkinta-aikoja ja parantamaan selvitysprosentteja tätä kautta saavuttamaan asetetut toiminnalliset tulostavoitteet.

Huolimatta talousrikostutkinnan resurssivajeesta ja ilmoitettujen talousrikosjuttujen ennätysmäärästä (246), päätettyjen juttujen määrä (234) ylitti tulostavoitteen ja oli selvästi edellisvuosia suurempi. Takaisin saadun rikoshyödyn määrä (2,5 milj. €) tuplaantui edellisvuodesta ja saavutti asetetun tulostavoitteen. Talousrikostoiminto on kyennyt pitämään yli kaksi vuotta vanhojen juttujen määrän valtakunnan alhaisimpana (4,8 % kaikista jutuista).

Poliisilaitos on tutkinut yhteistyössä muiden laitosten ja keskusrikospoliisin kanssa laajaa vankilassa tapahtunutta huumausaineiden myyntiä ja välitystä järjestäytyneen rikollisryhmän toimesta. Toiminta on saatu paljastettua ja esitutkinta asiassa on siirretty syyteharkintaan. Esitutkinnalla on kyetty pureutumaan hyvin järjestäytyneen rikollisryhmän organisaatioon ja saatu vastuuseen teoistaan huomattava määrä rikollisia. Kyseisellä esitutkinnalla voidaan todeta olevan yhteiskunnallista vaikuttavuuttakin, ja tällä on ollut varmuudella vaikutusta myös huumausaineiden saantomahdollisuuksiin vankiloissa.

Ankkuritoiminta, osana ennalta estävää erityistoimintaa, on poliisilaitoksen alueella hyvin laajalti vakiintunutta. Vaikuttavuuden näkökulmasta puhutaan vuositasolla useista sadoista lasten ja nuorten asiakaskontakteista. Toimintaan liittyen on myös onnistuttu parantamaan ja entisestään laajentamaan yhteistyöverkostoja tärkeiden toimijoiden kanssa, ja siten lasten ja nuorten parissa ilmenevästä rikollisesta käyttäytymisestä tai syrjäytymistä enteilevistä merkeistä poliisi ja muut ankkuritoimijat saavat herätteitä aiempaa herkemmin. On hyvin todennäköistä, että ennalta estävällä työllä on onnistuttu ehkäisemään ei-toivottuja seurauksia ja tukemaan lapsia ja nuoria tasapainoiseen tulevaisuuteen.

Poliisin lupapalvelut on tuotettu edellisvuosien tapaan tehokkaasti ja tuloksellisesti. Sähköisen asioinnin käyttöaste on ollut korkea, ja lupapalvelut ovat kyenneet tuottamaan asiakaspalvelua kohtuullisessa ajassa henkilökorttihakemusten suurista määristä huolimatta. Myönnettyjen passien ja henkilökorttien määrässä Lounais-Suomen poliisilaitos on valtakunnan kärjessä. Asiakaspalvelun järjestämisessä on edesauttanut vuonna 2018 toteutettu organisaatiouudistus, jonka lisäksi henkilöstöä on tarvittaessa siirretty työvuoroihin ruuhkaisimmille poliisiasemille. Maksullisiin lupapalveluihin on kyetty osoittamaan vaatimusten mukainen määrä henkilöstöä. Sektorin rekrytoinneissa on kiinnitetty erityistä huomiota ruotsinkielisen palvelun saatavuuden varmistamiseksi. Lupapalveluita on tuotu yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa sinne missä asiakkaat ovat erityisesti niillä alueilla, joilla etäisyys poliisiasemalle on pitkä.

Lupavalvontayksikön suorittamaa valvontaa on mukautettu vallitseviin uhkakuviin ja turvallisuustilanteeseen. Yleisötapahtumiin ja anniskeluliikkeisiin on kohdistettu aktiivista valvontaa yhteistyössä kenttävalvontaryhmien kanssa. Tapahtumien turvallisuutta on edelleen parannettu esimerkiksi kiinnittämällä huomiota rakenteelliseen suojaukseen ja järjestyksenvalvojen riittävään määrään ja laatuun. Toimiva vuoropuhelu alan toimijoiden kanssa on edesauttanut tavoitteisiin pääsyä. Valvonnassa havaittuihin ongelmakohtiin on puututtu aktiivisesti ja ennaltaehkäisevästi. Yhteistyötä tapahtumajärjestäjien ja muiden viranomaisten kanssa on edelleen syvennetty, ja esimerkiksi eri teemojen tapahtumajärjestäjiä on tavoiteltu ja ohjeistettu aktiivisesti jo ennen yleisötilaisuusilmoituksen vastaanottamista. Poliisin ajokieltomenettelyn toimivallan laajentumisen myötä ajo-oikeusasioihin liittyvät prosessit on saatettu toimiviksi ja tehokkaiksi. Toimintaan on osoitettu riittävä resurssi ja henkilöstön osaaminen on saatettu hyvälle tasolle. Päätökset tuotetaan kolmiportaisella järjestelmällä kohtuullisessa ajassa ja ne ovat laadullisesti korkeatasoisia.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

1.3.1 Valvonta- ja hälytystoiminta

Asetetut tulostavoitteet 2019

1. Kiireellisten hälytyspalvelujen saatavuus turvataan nykyisellä tasolla.
2. Laitonta maassaokeskelua torjutaan ulkomaalaisvalvonnalla ja varmistamalla poliisin toimenpitein maastapoistamispäätösten tehokas täytäntöönpano.
3. Ylläpidetään katuturvallisuutta ja lisätään poliisin näkyvyyttä häiriöalttiilla alueilla. Tuloksia mitataan katuturvallisuusindeksin lisäksi uusilla valvonta- ja häiriöindekseillä.
4. EU-puheenjohtajuuskauden hoitamiseen varataan sekä turvaamisjärjestelyjen edellyttämät resurssit että asiantuntemus Suomelle tärkeiden asioiden edistämiseen.
5. Liikenneturvallisuutta ylläpidetään aktiivisella ja suunnitelmallisella valvonnalla. Liikenteenvalvonnan painopistealueet ovat rattijuopumukset, törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja raskas liikenne. Rattijuopumusvalvonnassa huomioidaan huumautuneena ajavien lisääntynyt määrä. Valvonnan yhteydessä torjutaan aktiivisesti myös muuta rikollisuutta. Valvonnan kohdentuminen varmistetaan analysoitua tietoa hyödyntämällä.

Tulostavoitteiden toteuma

Vuoden 2019 aikana Lounais-Suomen poliisilaitoksen kenttätoiminnan suorituskyky ja resurssitaso on onnistuttu säilyttämään asetettujen tulostavoitteiden mukaisena. Valvonta- ja hälytystoimintasektorilla on pidetty huolta siitä, että kenttätoiminnassa on vuorokauden kaikkina aikoina riittävä määrä partioita vastaamaan kiireellisten hälytyspalveluiden tarpeeseen sekä reagoimaan akuutteihin ja vakaviin rikostilanteisiin. Tavoitetilan saavuttamista on osaltaan edesauttanut todennettuihin ilmiöihin pohjautuva järjestelmällinen operatiivinen suunnittelu ja tämän rinnalla toimiva tehokas työvuorosuunnittelu. Tehokkuutta saatiin myös vuoden 2019 aikana toteutetusta Varsinais-Suomen kenttäjohtalueen uudistuksesta, jolla yhtenäistettiin kenttätoiminnan johtamista ja mahdollistettiin partioresurssien entistä tehokkaampaa käyttöä. Niin ikään uudelleen organisoitu poliisilaitoksen poliisipalvelulinjan tukiyksikkö on vahvistanut ja terävöittänyt kokonaisuudessaan kenttätoiminnan suunnitelmallisuutta ja tietojohdoisuutta.

Lounais-Suomen poliisilaitos on onnistunut suoriutumaan sille asetetuista nopean avun saannin tulostavoitteista AB-hälytystehtävien määrän sekä toimintavalmiuden osalta erittäin hyvin. Välittömästi hoidettavien A-kiireellisyysluokan tehtävien toimintavalmiudessa oli kuitenkin tilastollisesti tarkasteltuna merkittävää heikkenemistä vuoden takaiseen nähden. Poliisi saapui paikalle A-luokan tehtävissä keskimäärin 11,4 minuutissa. Tulos heikkeni vuoden 2018 tasosta vajaat kaksi minuuttia, ja asetettu tulostavoite (9,5 min) jäi saavuttamatta. Vaikka muutos on tilastollisesti merkittävä, poliisilaitoksen kenttätoiminnan resursseissa tai toiminnassa ei ole ollut kuitenkaan havaittavissa muutosta aikaisempaan. Tilastollinen kasvu ajoittuu hätäkeskuksen uuden Erica-tietojärjestelmän käyttöönottoon vuoden 2019 alkupuolelle. Järjestelmän puhelu- ja tehtävänkäsittelyn ja automaattisen tehtäväluokittelun myötä aikaisempaa useampi tehtävä luokitellaan A-tehtäväksi. Tämä selittäneeikin mitä todennäköisemmin A-tehtävien toimintavalmiusajan tilastollista kasvua. Vastaavasti AB-kiireellisyysluokan tehtävissä poliisin toimintavalmius koheni edellisvuodesta vajaalla kahdella minuutilla. Tulostavoite saavutettiin reippaasti (toteuma 16,7 min / tavoite 19,0 min). Tavoitteen saavuttamista on edesauttanut huolellisen toiminnan suunnittelun lisäksi myös se, että liikennepoliisisektori on tukenut aiempaan tapaan aktiivisesti hälytyspartioiden toimintaa osallistumalla tehtävien hoitoon lähimmän partion periaatteella koko laitoksen alueella. Satakunnassa taas kenttäpartioiden työhöntulonporrastus sekä viikonlopun painopistepartioiden lisääminen ovat osaltaan parantaneet kenttätoiminnan vaikuttavuutta alueella.

Poliisin hälytyspalveluihin kohdistuva kokonaiskysyntä tehtävämäärällä mitattuna väheni Lounais-Suomen poliisilaitosalueella vuoden 2019 aikana kolmisen prosenttia. Hälytystehtävien enimmäismääräksi asetettu tulostavoite alitettiin (toteuma 117 134 / tavoite 118 000). Niin ikään myös AB-tehtävien määrä väheni liki yhdeksän prosenttia vuoden takaisesta, ja myös tälle tulostavoite asetettu tulostavoite saavutettiin (toteuma 59 158 / tavoite 65 000). Kiireellisyys- ja tehtäväluokittain tarkasteltuna suurin tehtävämäärien kasvu kohdistui liikenneonnettomuudesta tai liikenteestä aiheutuviin tai yksilön suojaan kohdistuviin A-luokan tehtäviin. Vastaavasti B-luokan tehtävämäärissä oli

havaittavissa yli 15 prosentin laskua. Hälytystehtävien siirtymää tehtäväluokkien välillä selittää osaltaan aikaisemmin mainittu hätäkeskuksen uuden tietojärjestelmän käyttöönotto ja muutokset tehtävänkäsittelyssä ja -luokittelussa.

Poliisilaitosalueen toimintaympäristön yleistä turvallisuutta tilastollisesti kuvaava katuturvallisuusindeksi pysyi lähes vuoden takaisella tasolla. Asetetusta tulostavoitteesta kuitenkin jäätin hieman (toteuma 109 / tavoite 111). Poliisilaitosalueen yleisten paikkojen pahoinpitelyjen määrässä oli havaittavissa kolmen prosentin nousua, kun taas yleisten paikkojen vahingonteot vähenivät yli 10 prosenttia. Tulostavoitteeksi asetettu enimmäismäärätavoite alitettiin yleisten paikkojen vahingontekojen osalta, mutta ylitettiin yleisten paikkojen pahoinpitelyjen kohdalla. Pahoinpitelyjen määrän lievän kasvun lisäksi katuturvallisuusindeksin hienoiseen heikkenemiseen on vaikuttanut myös törkeiden ryöstöjen ja rattijuopumusrikosten määrän kasvu. Aikaisempien vuosien tapaan julkisten pahoinpitelyjen kasvu kohdistui määrällisesti eniten Turkuun. Keskusta-alueilla merkittävä osa häiriökäyttäytymisestä on tyypillisesti ravintoloiden sulkemisaikoihin painottuvaa väkivaltaa. Vuonna 2018 voimaan tullut alkoholilaki vapautti ravintoloiden aukioloajat, jonka seurauksena myös erinäiset järjestyshäiriöt ovat jatkuneet pidempään aamuyön tuntien aikana. Poliisilaitos on pyrkinyt toiminnan ja voimavarojen suunnittelussa kohdentamaan optimaalisella tavalla resurssinsa niihin vuorokauden aikoihin ja kohteisiin, joissa valvonnan tarve on ollut kiireellisintä. Tätä kehitystä vahvistaa osaltaan vuoden 2019 aikana Varsinais-Suomen alueella käyttöön otettu lähipoliisityyppinen kenttäryhmien valvontavastuualue toiminta, jossa kukin kenttäryhmä suorittaa YJT- ja liikennevalvontaa omalla nimetyllä vastuualueellaan. Toiminnan tarkoituksena on pyrkiä lisäämään poliisin läsnäoloa ja näkyvyyttä ongelmallisilla asuinalueilla, ja siten ennalta estää rikoksia ja häiriöitä sekä pyrkiä kasvattamaan turvallisuuden tunnetta.

Poliisilaitos osallistui vuoden 2019 aikana Suomen EU-puheenjohtajuuskauden aikaisien turvaamistoimien hoitamiseen hyvässä yhteistyössä Helsingin poliisilaitoksen kanssa. EU-kokousten turvaamistehtäviin osallistui poliisihenkilöstöä sekä valvonta- ja hälytystoimintasektorilta että liikennepoliisisektorilta. Osa EU-komennuksista ajoittui resurssiltaan vaatimaan kesälomakuukausien ajankohtaan, mutta runsaista poistumista huolimatta oman poliisilaitosalueen kenttätöiminnan suorituskyky ja resurssit saatiin turvattua kohtuullisen hyvin. Osaltaan asiaa edesauttoi onnistuneen lomasuunnittelun lisäksi se, että toteutuneet komennukset EU-kokouksiin jäivät hieman pienemmiksi kuin mihin oli varauduttu. Kaikki poliisilaitokselle tulleet komennuspyynnöt toteutettiin täysimääräisesti.

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset ja niistä syntyvä tarve varautua uusiin ja ennakoinnattomiin poliisitoiminnallisiin tilanteisiin on huomioitu kenttätöiminnassa hyvin. Erikoisryhmien (vaaralliset tilanteet, koiraryhmät ja terroripommiryhmät) kykyä vastata uusiin turvallisuushaasteisiin ja uhkatilanteisiin on kehitetty säännönmukaisilla koulutuksilla, ja toiminnan edellyttämä varustetaso on kunnossa. Poliisilaitos tuntee toimintaympäristönsä, ennakoii sen muutoksia ja on luonut luottamukselliset suhteet keskeisiksi tunnistamiensa kumppaneiden kanssa havaintojen saamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi. Muuttuvia olosuhteita seurataan tarkasti ja yhteyttä pidetään säännöllisesti muihin viranomaisiin ja vastaaviin tahoihin, jotta poliisin toimintavalmius säilyy luotettavana esimerkiksi eri väestöryhmien välisissä mahdollisissa jännitteissä tai kotimaisten ääriliikkeiden mahdollisissa uhkakuvissa yleiselle järjestyksellä ja turvallisuudelle. Osana ennalta estävää kokonaisuutta poliisilaitos on myös verkostoitunut tiiviisti alueella toimivien ulkomaalaisten yhteisöjen kanssa, minkä tavoitteena on lisätä poliisin paikallista läsnäoloa ja luottamusta viranomaistoimintaan. Lähipoliisitoimintaa on toteutettu aktiivisesti ja pitkäjänteisesti esimerkiksi Turun Varissuon asuinalueella, josta tunnustuksena tehtävää hoitanut poliisi palkittiin Suomen vuoden poliisiksi vuonna 2019.

Laitonta maassa oleskelua on torjuttu ulkomaalaisvalvonnalla ja varmistamalla poliisin toimenpitein maastapoistamispäätösten tehokas täytäntöönpano. Ulkomaalaisvalvontaan liittyvää koulutusta annettiin tietoiskutyypisillä koulutuksilla käskynjakojen yhteydessä. EU-komennuksien poistumista johtuen laajamittaisempaa koulutusta ei vuoden 2019 aikana pystytty järjestämään. Käytännön valvontatilanteissa on korostettu muun muassa ulkomaalaisten ajoneuvojen pysäytyksien yhteydessä tehtäviä tarkistuksia. Tilastollisesti tarkasteltuna poliisilaitos käytti ulkomaalaisvalvontaan 3,9 henkilötyövuotta vuoden 2019 aikana. Valvontaan käytetty työaika laski edellisvuodesta ja myös asetetusta tulostavoitteesta jäätin jonkin verran (toteuma 3,9 / tavoite 4,5). EU-puheenjohtajuuskauden turvaamistehtävien hoito ja siitä johtuneet poistumat heijastuivat jossain määrin poliisin ulkomaalaisvalvonnan suorituskykyyn.

Lounais-Suomen poliisilaitoksen liikennepoliisisektori vastaa päätyönään poliisilaitosalueen liikenneturvallisuuden edistämisestä ja liikennevalvonnan vaikuttavuuden lisäämisestä. Liikennepoliisisektori on pyrkinyt suuntaamaan toimintaansa asetettujen keskeisten tulostavoitteiden mukaisesti. Tulossopimuksessa sovittujen keskeisten painopistealueiden valvonnassa, joita ovat rattijuopumukset, törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja raskaan liikenteen valvonta, on onnistettu pääsääntöisesti hyvin. Liikennepoliisin suorituskykyyn on vaikuttanut seurantajakson aikana

useat pakolliset koulutukset sekä EU-puheenjohtajuuteen liittyvät tehtävät, jotka on suurelta osin hoidettu liikenne-poliisisektorin voimavaroin. Poliisitoiminnallisten linjausten mukaisesti sektori on kohdistanut resursseja myös valvonta- ja hälytystoimintasektorin tukemiseen kiireellisten hälytystehtävien hoidossa.

Liikennevalvonnan suunnitelmallisuutta on toteutettu Poliisihallituksen teemojen yhteydessä, operatiivisen toimintasuunnitelman kehittämällä ja liikennepoliisin viikkokohtaisilla työsuunnitelmillä. Lisäksi valtakunnalliset ja poliisilaitoksen omat valvontateemat on suunniteltu hyvissä ajoin ja niistä on tehty kirjalliset suunnitelmat. Valvontateemojen suunnittelu on vastuutettu ryhmänjohtajille. Lisäksi joka tyøjaksolle on laadittu operatiivinen toimintasuunnitelma. Poliisilaitokselle perustettu poliisipalvelulinjan tukiyksikkö on tukenut mallikkaasti liikennesektoria liikenneturvallisuustyön toteutuksessa muun muassa resurssien varaamisessa ja valvontateemojen suunnittelussa, mikä on osaltaan varmistanut analysoidun tiedon hyödyntämistä toiminnan suuntaamisessa ja valvonnan kohdentamisessa. Sektorin omaa analyysityötä ei ole kuitenkaan pystytty toteuttamaan oman tukihenkilöstön puuttumisesta johtuen.

Kokonaisuudessaan liikennevalvontaan käytetty työaika laski vuoden 2018 tasosta kolme henkilötyövuotta toteuman ollessa 49,4 henkilötyövuotta. Laskusta huolimatta asetetusta tavoitteesta jäätiin vain marginaalisesti (toteuma 49,4 / tavoite 50,0). Raskaan liikenteen valvontaan kohdennettu työaika laski hieman edellisvuoden tasosta, mutta asetettu tulostavoite kuitenkin saavutettiin (toteuma 7,9 / tavoite 8,0). Raskaan liikenteen koulutuskierroa on jatkettu onnistuneesti ja huolehdittu myös siitä, että sektorin koulutuspäivillä on ollut koulutusosuus raskaan liikenteen valvonnasta. Lisäksi on varmistettu, että sektorin jokaisessa liikennevalvontaryhmässä on raskaan liikenteen osaajia ja yksi liikennevalvontaryhmä on erikoistunut pääasiassa raskaan liikenteen valvontaan. Liikennevalvonnan vaikuttavuuden lisäämiseksi loppuvuoden 2019 aikana aloitettiin Turun ja Porin liikennevalvontayksiköiden yhteiset raskaan liikenteen valvontaiskut muun muassa Rauman satamassa.

Liikennepoliisisektori on pystynyt kohdentamaan laitosalueella liikennevalvontaa keskeisten tulostavoitteiden mukaisesti, mikä näkyi erityisesti törkeiden liikenneturvallisuuden vaarantamisten määrän kasvuna lähes 19 prosenttia vuoden 2018 tasosta. Erityisesti Varsinais-Suomessa törkeiden liikenneturvallisuuksien vaarantamisten ilmisaattamiseen ja kiinnijäämiseen panostettiin, mistä johtuen laitos saavutti ja ylitti sille asetetut tulossopimustavoitteet (toteuma 668 / tavoite 600). Niin ikään myös rattijuoppoja on paljastettu liikenteestä tulostavoitteen mukaisesti (toteuma 2565 / tavoite 2 500). Rattijuoppovalvonnassa on huomioitu aiempaa enemmän myös muut päihteet kuin alkoholi, mistä johtuen muiden kuin alkoholirattien prosentuaalinen suhdeluku on noussut aiemmasta tasosta. Rattijuopumus-tilanteen kehittymistä on seurattu aktiivisesti sektorin ryhmänjohtajalavereissa hyödyntämällä erinäisiä toiminnan seurantalilastoja ja -raportteja. Edellä mainituilla valvontapanostuksilla on osaltaan pyritty vaikuttamaan siihen, että tienkäyttäjät hyväksyvät myös poliisin muun liikennevalvonnan ja erityisesti poliisin automaattivalvonnan jopa matalliksi kokemiensa puuttumisrajojen osalta. Tämä tukee poliisin liikennevalvontamuotojen monipuolista käyttöä, mikä puolestaan mahdollistaa eri liikennevalvontamuotojen positiiviset vaikutukset liikenneturvallisuudelle.

Poliisilaitosalueen automaattivalvonnassa (tolppavalvonta) on viime vuosien aikana ollut havaittavissa suoritemäärien laskua odotusten mukaisesti. Tähän on osaltaan vaikuttanut valvonnan vaikuttavuuden lisääntyminen nopeuksia laskevasti ja liikenneturvallisuuskeskukseen keskitetty kameraohjaus. Vuoden 2019 aikana automaattisen liikennevalvonnan suoritemäärät putosivat edellisvuoden tasosta 16 prosenttia toteuman ollessa 59 792 suoritetta. Sitä vastoin poliisilaitoksen suorittaman kamera-autovalvonnan suoritemäärät ovat kasvaneet vuoden takaisesta viisi prosenttia toteuman ollessa 22 269 suoritetta. Tulos vastasi kuta kuinkin tavoitteen mukaista tulostasoa (toteuma 22 269 / tavoite 22 500). Poliisilaitos on kouluttanut lisää automaattivalvontaan kykeneviä poliisihenkilöitä, millä osaltaan varmistetaan automaattivalvonta-autojen maksimaalista käyttöä ja tehokasta valvontaa myös jatkossa. Lisäksi automaattivalvonnan koordinointi- ja johtamistyöhön nimettiin vastuuhenkilö liikennepoliisisektorilla. Poliisilaitos on jatkanut aktiivisesti neuvotteluja alueensa kuntatoimijoiden kanssa automaattivalvonnan laajentumisen toteutuksista niiden hallinnoimilla tieosuuksilla poliisin uutta automaattivalvontatekniikkaa hyödyntäen. Muun muassa sekä Turku että Raisio ovat ilmoittaneet aloittaneensa valmistelut uuden tekniikan käyttöön ottoon. Lisäksi poliisilaitoksen alueella alkoi uuden valvontaosuuden rakentaminen Someron ja Raaseporin väliselle tieosuudelle. Valvontajakson on tarkoitus valmistua vuonna 2020, ja valvontapisteitä sijaitsee niin Lounais-Suomen kuin Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen alueilla.

LOUNAIS-SUOMEN POLIISILAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2019

VALVONTA toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamenoäärärahat, 1 000 euroa	10 188	10 328	11 500	10 461
Henkilötyövuodet	121	131	132	124
Valvonnan kustannukset euroa / htv	105 179	99 949	110 236	109 621
Valvonnan kustannukset, 1000 euroa	12 674	13 123	14 000	13 593
Taloudellisuus (kustannukset / A B C-tehtävät)	109	108	119	116
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (yjt-tehtävät / henkilötyövuodet)	966	922	929	944
PALVELUKYKY JA LAATU				
Katuturvallisuusindeksin arvo, 1999=100	113	111	111	109
Liikenneturvallisuusindeksin arvo, 2001=100	192	215	180	N/A
Valvontaindeksi (2014=100)	81	89	—	82
Häiriöindeksi (2014=100)	83	80	—	80
Liikennevalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	50,7	52,6	50,0	49,4
– josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika	8,0	8,5	8,0	7,9
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, kpl	565	563	600	668
Henkilövahinkoon johtaneet liikenneonnettomuudet, enintään, kpl	714	659	700	666
Rattijuopumusrikosten määrä, kpl	2 321	2 582	2 500	2 565
Ulkomaalaisvalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	2,7	6,2	4,5	3,9
SUORITTEET				
Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden (yjt) tehtävämäärä A B C, kpl	116 380	121 086	118 000	117 134
Yleisten paikkojen pahoimpitelyjen määrä	1 708	1 745	1 650	1 782
Yleisten paikkojen vahingontekojen määrä	2 042	2 116	2 000	1 897
Yksityisillä paikoilla tapahtuneiden pahoimpitelyiden määrät	2 116	2 204	2 000	2 327
Automaattisen liikennevalvonnan suoritteet (tapahtuma-alue Lounais-Suomen poliisilaitos)	73 921	71 502	—	59 748
Siirrettävät yksiköt ja liikkuvat jaksot, suoritteet	22 976	21 211	22 500	22 250

HÄLYTYSTOIMINTA toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta - hälytystoiminta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamenoäärärahat, 1 000 euroa	15 058	15 389	19 000	16 874
Henkilötyövuodet	230	234	230	245
Hälytystoiminnan kustannukset, 1000 euroa	19 621	20 281	22 000	22 904
Hälytystoiminnan kustannukset euroa / htv	85 196	86 636	95 652	93 487
Taloudellisuus (kustannukset / hälytystehtävät A+B) euroa	293	313	338	387
TUOTTAVUUS				

HÄLYTYSOIMINTA toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta - hälytystoiminta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Tuottavuus (hälytystehtävät AB / henkilötyövuodet)	291	277	283	242
PALVELUKYKY JA LAATU				
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	9,6	9,6	9,5	11,4
Toimintavalmiusaika A ja B -luokan tehtävissä, min	19,3	18,5	19,0	16,7
SUORITTEET				
Hälytystehtävien määrä (A,B,C) määrä enintään, kpl	116 380	121 086	118 000	117 134
A ja B hälytystehtävien määrä enintään, kpl	66 993	64 735	65 000	59 158
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät enintään, kpl	2 968	2 881	2 800	2 055
Perheväkivaltarikosilmoitusten määrä, kpl	506	499	460	555

1.3.2 Rikostorjunta

Asetetut tulostavoitteet 2019

1. Rikostorjunnassa painotetaan vakavien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten, mukaan lukien perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja seksuaalirikokset, sekä yhteiskunnan kannalta haitallisimpien tekojen (terroristiset rikokset, järjestäytynyt rikollisuus, tietoverkkorikollisuus, talousrikollisuus ja harmaa talous, huumausainerikollisuus ja viharikollisuus) ennalta estämistä ja tutkintaa.
2. Talousrikostorjunnan ennalta estävyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi sekä tutkinta-aikojen lyhentämiseksi varhennetaan ja syvennetään yhteistoimintaa erityisvalvontaviranomaisten kanssa, kehitetään juttujen esikäsittelyä ja tutkintaprosesseja, toteutetaan nopeutetun tutkinnan toimintamalleja sekä käytetään tehokkaita toimia rikoshyödyn pois ottamiseksi. Talousrikostorjuntaan kohdennettujen virkojen määrä ei vähene vuoden 2018 tasosta.
3. Päivittäisrikosten esitutkintaprosessia kehitetään yhteistyössä syyttäjien kanssa siten, että rikosten esikäsittelytoiminnot ovat yhtenäiset, varmistetaan rikosten selvitysasteen hyvä taso ja pyritään lyhentämään tutkinta-aikoja. Esikäsittelytoimintojen yhtenäiskäytänteissä huomioidaan sovittelutoiminnan ja Rikosuhripäivystyksen toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö ja sen kehittäminen mm. ennalta estävän toiminnan ja uusintarikollisuuden torjunnan kannalta.
4. Kehitetään rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan prosesseja ja menetelmiä.
5. Hyödynnetään kyberrikostorjunnan kehittyvät mahdollisuudet kaikessa rikostorjunnassa.
6. Huumausainerikollisuutta torjutaan suunnitelmallisesti. Puututaan tehokkaasti ja kohdennetusti vakavaan huumausainerikollisuuteen sekä lievempiin huumausainerikoksiin erityisesti paikallistasolla huomioiden uudet ilmiöt (uudet huumausaineet ja huumausaineiden verkossa tapahtuva välittäminen). Lisäksi tuetaan huumausaineiden käytöstä irtautumista.
7. Poliisilaitos kehittää rikostiedustelu- ja analyysiyksikön (RTA) toimintaa Poliisihallituksen poliisitoimintayksikön Analyysitoimintojen ohjauksessa valtakunnallisesti yhtenäiseen suuntaan ja osaksi koko poliisihallinnon analyysitoiminnan ekosysteemiä
8. Poliisin yksiköt varmistavat ennalta estävän toiminnan johdetut rakenteet ja Ankkuritoiminnan toimintaedellytykset resurssiensa puitteissa. Ankkuri-toiminnan osalta tulee tehdä kirjalliset sopimukset. Ennalta estävän erityistoiminnan kohteet valitaan tietojohtoisesti ja lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota lähiöturvallisuuteen ja palvelutason kannalta haasteellisiin sekä harvaan asuttuihin alueisiin.

Tulostavoitteiden toteuma

Lounais-Suomen poliisilaitosalueen rikollisuustilanteen kehityksessä oli havaittavissa vuoden 2019 aikana hienokseltaan rikosmäärien nousua vuoden 2018 tasosta. Poliisilaitoksen tietoon tuli rikoslakirikoksia (pois lukien liikenne-rikokset) yhteensä 39 522 kappaletta. Määrä kasvoi vuoden takaisesta viisi prosenttia. Ilmoitusmäärien kasvun lisäksi myös selvitettyjen rikoslakirikosten määrä nousi edellisvuodesta lähes kuusi prosenttia toteuman ollessa 34 833 kappaletta. Selvitetuille rikoksille asetettu tulostavoitetaso ylitetään reippaasti (toteuma 34 833 / tavoite 33 000). Poliisin tietoon tulleiden kaikkien rikosten osalta rikosmäärissä oli havaittavissa edellisvuoden tavoin laskua, joka kohdistuu liikenne-rikkomuksiin. Lasku ei kuitenkaan näyttäytyä tosiasiallisena vaan selittyy pikemminkin järjestelmien aineis-toimintakriteerien muutoksella, jonka johdosta tilastointi ei ole täysin vertailukelpoista vuosien välillä.

Rikosmäärien nousu kohdistui rikoslajikohtaisessa tarkastelussa määrällisesti eniten omaisuusrikoksiin (1 273 kpl / 5 %). Suurin määrällinen kasvu (874 kpl / 15 %) suuntautui näpistysrikoksiin, joita tuli poliisilaitoksen tietoon yhteensä 6 600 kappaletta. Vajaa puolet kaikista epäillyistä sijoittuu ikävuosiltaan 21-40 vuoden välillä. Näpistys on asianomistajarikos, joten poliisi tutkii asiaa vain, jos asianomistaja vaatii tekijälle rangaistusta. Monesti näpistysrikosten taustalla on tekijöiden päihderiippuvuuden rahoittamiseen liittyviä motiiveja. Näpistysten lisäksi lievempää nousua oli havaittavissa edellisvuoden tapaan petosrikoksissa. Petosrikokset liittyvät usein maksuvälineiden käyttötilanteisiin, joissa rikollisuudelle helppoa maaperää on luonut muun muassa verkkoasioinnin ja sähköisen kaupankäynnin runsas kasvu. Sen sijaan pidempiaikaista laskua on ollut havaittavissa kokonaisuudessaan niin varkausrikoksissa (-3 %) kuin vahingonteoissa (-7 %). Poliisilaitosalueen varkausrikoksissa selkeää laskua oli havaittavissa asuntojen (-60 kpl / -13 %) ja vapaa-ajan asuntojen murroissa (-19 kpl / -14 %). Varkauksien ennalta ehkäisyä on osaltaan auttanut kotitalouksien omaisuuden suojan parantuminen. Vahingontekorikosten osalta verrattaessa tilannetta vuoden takaiseen nähden rikosmäärän lasku on kohdistunut erityisesti yleisillä paikoilla tehtyihin vahingontekorikoksiin.

Henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa oli havaittavissa edelleen nousua vuoden 2018 tilanteeseen nähden kasvun keskittyessä pahoinpitelyrikoksiin (118 kpl / 10 %). Kasvusta huolimatta rikoksille asetetusta tavoitteesta jäätettiin vain hieman (toteuma 3 977 kpl / tavoite 3 900 kpl). Pahoinpitelyrikosten suurin määrällinen kasvu sijoittui Turkuun (+116 kpl), Uuteenkaupunkiin (+30 kpl), Naantaliin (+24 kpl) ja Poriin (+24 kpl). Rikollisuuden kasvun taustalla voidaan osasyynä nähdä päihteiden käytön lisääntymistä huumausaineissa sekä vuonna 2018 voimaantulleen uuden alkoholilain vaikutusta järjestyshäiriöiden lisääntymisessä. Henkirikosten kohdalla rikosmäärä laski vuoden takaisesta 12 prosenttia, ja tulosmittarille asetettu enimmäismäärätavoite alitettiin (toteuma 33 kpl / tavoite 35 kpl).

Seksuaalirikokset lisääntyivät edelleen yhdeksän prosenttia kasvun painottuessa lapsen seksuaalisiin hyväksikäyttöihin ja muihin seksuaalirikoksiin. Seksuaalirikoksia tuli yhteensä poliisilaitoksen tietoon 502 kappaletta. Tapahtumal alueittain tarkasteltuna seksuaalirikosten kasvu painottui eniten Turkuun (+49 kpl) ja Raumalle (+19 kpl). Tilastoja tarkastellessa on hyvä muistaa, että ilmi tulleen rikollisuuden lisääntyminen ei välttämättä varsinaisesti kerro seksuaalisen väkivallan tosiasiallisesta kasvusta ilmiönä. Seksuaalisella hyväksikäytöllä on taipumus kasautua, jolloin sama henkilö voi olla toistuvasti uhrina. Myös sama rikosentekijänä voi olla epäilty useammassa jutussa. Ilmoitusten määrää voi lisätä myös pitkien rikossarjojen ilmitulo, jolloin lyhyelle ajalle kirjautuu useita ilmoituksia. Kansalisten uhritutkimusten mukaan kokonaisrikollisuus seksuaalirikoksissa ei näyttäisi kasvaneen, jolloin tilastokasvua selittäisi enemmänkin ilmoitusalltiuden lisääntyminen. Poliisilaitos pyrkii torjumaan entistä paremmin erityisesti internetissä tapahtuvaa lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa seksuaalirikollisuutta muun muassa tunnistamalla tehokkaammin tekijöiden tiedonhankintaan liittyviä keinoja ja toimintatapoja. Torjuntatyössä hyödynnetään nuorisoriikollisuutta ehkäisevän Ankkuritoiminnan asiakaskontakteja, joiden avulla pyritään saattamaan tietoon tekijöiden ja ryhmien tunnistamista helpottavia signaaleja ja paljastamaan erityisesti nuoria uhreja sosiaalisessa mediassa saalistavia tekijöitä. Poliisilaitoksen nettipoliisit - sijoitettuna ankkuri- ja lapsirikosryhmiin - tukevat vahvasti tätä toimintaa.

Vuoden 2019 aikana rikostorjunnan monialatutkinnassa on huomioitu väkivaltarikostutkinnan sekä perhe- ja lähisuhdeväkivaltarikostutkinnan osaaminen muun muassa järjestämällä koulutusta sekä nimeämällä tutkintayksiköihin niin sanottu päätutkija sekä lähisuhdejuttuihin erikoistunut tutkija. Rikosten esikäsitteilytoiminnassa on mahdollistettu tutkinnallisten painotusten toteutuminen ja huolehdittu vakavien rikosten ohjautumisesta aina kiireellisinä eteenpäin tutkintaryhmiin. Vuoden 2019 aikana poliisilaitoksella järjestetyn kuulusteluopin kurssin yhteydessä vahvistettiin osataan myös läheisväkivaltarikostutkintajuttujen osaamista. Vuosien 2017 ja 2018 aikana poliisilaitoksella on järjestetty myös väkivaltarikosten tutkintakurssit sekä samalla huolehdittu, että kussakin tutkintayksikössä on kyseisen kurssin käyneitä henkilöitä. Lähisuhdeväkivallan ennalta estämiseksi poliisilaitos on osallistunut aktiivisesti parisuh-

devä-kivaltaa ehkäisevän moniammatillisen riskienarviointityöryhmän (MARAK-menetelmä) työhön. Marak-verkostossa on poliisilaitoksen edustajat sekä puheenjohtaja. Verkosto on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2019 aikana.

Huumausainerikoksissa oli havaittavissa vuoden 2018 tasoon nähden yhdeksän prosenttia kasvua. Poliisin tietoon tuli yhteensä 3 572 huumausainerikosta. Huumausainerikokset tulevat ilmi pääosin poliisin oman tutkinnan paljastamana rikosilmoitusten sijaan. Havaittu kasvu kohdistui määrällisesti eniten huumausaineiden käyttör rikoksiin (+24 %). Poliisilaitoksen kenttävalvontaryhmien toteuttamalla huumausaineiden katukauppavalvontaiskuilla ja muutoinkin tehostetulla huumausainekatuvalvonnalla on saatu paljastettua nuoria huumausaineiden kasvattajia ja käyttäjiä. Tästä esimerkkinä Satakunnassa toteutettu SAVU-projekti, jossa kenttävalvonnan kautta saatiin paljastettua laajamittaista katuhuume- ja nettikauppaa ja takavarikoitiin useita kiloja muun muassa kannabista ja amfetamiinia. Käyttör rikosten lisäksi nousua oli havaittavissa myös huumausainerikoksissa ja törkeissä huumausainerikoksissa. Paljastetuissa törkeissä huumausainerikoksissa toiminnalle asetettu tulostavoite ylitettiin (toteuma 85 kpl / tavoite 80 kpl). Huumerikos- ja JR-rikostutkinnan yksiköt ovat kohdistaneet kohdetorjuntaa yhteiskunnan kannalta haitallisempien rikollisjärjestöjen toimintaedellytysten ja toiminnan torjuntaan, ennalta estämiseen ja paljastamiseen. Kohdetorjunnan suunnittelussa on käytetty apuna tiedusteluyksikköä. Erityisesti torjutaan liivijengirikollisuutta (1%), ulkomaalaisia rikollisliigoja sekä muita jotka uhkaavat yhteiskunnan toimintaa. Tutkintayksiköt ovat käyttäneet aktiivisesti valeostoa, jotta saadaan takavarikoitua muun muassa aseita sekä muita laittomia esineitä tai aineita. Samalla on saatu luotua pelotevaikutusta verkossa tapahtuvaan välittämiseen. Huumerikostorjuntaa tehdään laajassa ja tiiviissä yhteistyössä Tullin ja Keskusrikospoliisin kanssa. Huumerikosjutuissa on pyritty huomioimaan kansainvälinen ulottuvuus, ja yhteistyötä on tehty aktiivisesti erityisesti Ruotsin kanssa. Lisäksi monissa jutuissa on käytetty aktiivisesti Euroopan poliisiviraston Europolin apua, ja tätä kautta tehty yhteistyötä muun muassa Albanian, Saksan ja Hollannin kanssa.

Talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjunnassa on onnistuttu keskeisillä tulostavoitteilla tarkasteltuna kohtuullisen hyvin ottaen huomioon, että talousrikostutkijoiden määrää ei ole pystytty pitämään vuoden 2018 tasolla lukuisista poistumista johtuen. Virkojen täyttämistä ei ole kyetty tekemään saman tien, minkä vuoksi osaltaan päätettyjen talousrikosten tutkinta-aikoja ei ole pystytty lyhentämään asetetun tulostavoitteen mukaisesti (toteuma 240 vrk / tavoite 230 vrk). Resurssipoistumista huolimatta päätettyjen talousrikosjuttujen määrä nousi vuoden takaisesta ylittäen samalla asetetun tulostavoitteen (toteuma 234 / tavoite 210). Myös haltuun saadun rikoshyödyn määrä nousi edellisvuodesta saavuttaen sille asetetun euromääräisen tulostavoitteen. Talousrikostoimintojen prosessuaalista kehitystyötä jatkettiin vuoden 2019 aikana päivittämällä esitutkintaa yhdenmukaistunut talousrikostutkinnan prosessikuvaus. Talousrikostoiminto on päivittänyt myös tutkijan vuosilehden, jolla osaltaan on seurattu tutkijoiden työpanosta, ja pyritty vaikuttamaan tutkinta-aikojen kehittämiseen. Yhteistyötä konkurssipesien hoitajien kanssa on pyritty lisäämään rikosasioissa mahdollisuuksien mukaan. Edelleen laitoksen koulutuskomennusjärjestelmän kautta on tähdätty saamaan rikoshyödyn jäljittämistä tehokkaammaksi myös talousrikostutkinnassa.

Vuonna 2018 toteutetun rikostutkinnan organisaatiouudistuksen yhteydessä rikostorjunnassa on huolehdittu riittävän resurssin osoittamisesta ja toimivista rakenteellisista ratkaisuksista vakavien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten ja yhteiskuntarauhan kannalta haitallisimpien tekojen ennalta estämiseen, tutkintaan ja rikoshyödyn haltuun saantiin. Toimintaan on panostettu huolehtimalla uhkiin liittyvistä prosesseista sekä varmistamalla aktiiviset ja välittömät kontaktit muun muassa valtakunnallisiin poliisiyksiköihin, Suojelupoliisiin ja Keskusrikospoliisiin. Yhteistyö ja vuoropuhelu kyseisten valtakunnallisten yksiköiden kanssa on luontevaa myös siksi, että kaikki tahot sijaitsevat fyysisesti samassa rakennuksessa Turun pääpoliisiasemalla. Tiedusteluyksikkö seuraa aktiivisesti tiedossa olevia huolta aiheuttavia henkilöitä sekä suorittaa tarpeellisia kuulemisia ja muita asian vaativia toimenpiteitä. Tiedusteluyksikön ammattitaitoa ja asiantuntijuutta on kehitetty edelleen järjestämällä henkilöstölle vaativaa tiedonhankintaa koskevaa koulutusta. Vuoden 2019 aikana tiedusteluyksikön oman operatiivisen päällystösosastuksen paikka päätettiin myös vakiinnuttaa, jolloin muun muassa tiedustelutoiminnan tiedonhankintaan liittyvien salaisten tiedonhankinnan päätöksien tekeminen on tehokasta, ja osaltaan on voitu varmistaa koko operatiivista toimintaa tukevan palvelun tehokkuus. Kertyneet kokemukset toiminnasta ovat olleet erittäin hyviä, ja toiminnan kehittämistä jatketaan.

Osana taannoin toteutettua rikostutkinnan organisaatiouudistusta rikosten esikäsittelytoiminto (REK) on parantanut koko esitutkintaprosessin laatua, tehokkuutta ja henkilöstön osaamista. Yhteistyö syyttäjänviraston ja sovittelun kanssa on sujunut hyvin. Syyttäjät yhteistyötä on kehitetty säännöllisissä seurantapalaverissa yhdessä syyttäjän kanssa. Painopisteet ovat olleet esikäsittelytoiminnan, nopean menettelyn, sovittelutoiminnan ja rajoituskäytäntöjen kehittämisessä. Kehitystyön seurauksena nopean menettelyn osuus syyttäjänvirastoon lähteneistä kaikista jutuista on

noussut vuoden takaisesta samoin kuin myös rajoitusesitysten määrä. Turun pääpoliisiasemalle perustettu pikatutkimamalli on nopeuttanut yksinkertaisten ja selvien juttujen läpivirtausta. Malli on toteutettu syyttäjän nopean menettelyn mallin mukaiseksi, ja täten menettely on tehostanut ja nopeuttanut koko rikosprosessia. Kokonaisuudessaan haasteena voidaan pitää rikosuhreille tarkoitettujen tukitoimintojen tarjoamistason parantamista osana rikostutkiminnan asiakaspalvelua. Palvelutason parantamiseksi on tarpeen järjestää edelleen muun muassa rikosuhripäivystyksen info-tilaisuuksia, jotta tarjottavat tukipalvelut ja niihin ohjaaminen tulevat entistä paremmin tutuksi poliisin henkilöstölle.

Rajat ylittävä rikollisuus on säilynyt poliisin turvallisuusympäristössä laajana ja ajankohtaisena ilmiönä. Euroopassa liikkuu merkittävä määrä eri maista tulevia rikollisryhmiä, jotka tekevät "hit and run" -tyyppisiä rikoksia. Ryhmien toimintaedellytyksiin on Suomessa pyritty puuttumaan etupainotteisesti muun muassa analyysitoimintaa kehittämällä ja toisaalta välittömällä ja tehokkailla esitutkinta-toimenpiteillä ja aktiivisella pakkokeinojen käytöllä. Lounais-Suomen poliisilaitoksessa on jatkettu ja parannettu entisestään yhteistyötä muiden poliisiyksiköiden ja Keskusrikospoliisin kanssa rikollisilmiön torjumisessa. Valtakunnallinen seuranta on hyvällä tasolla. Poliisilaitos on osallistunut vuoden aikana yhteisiin valvontaoperaatioihin (satamat ja lentokentät), ja niistä saatuja parhaita käytäntöjä tullaan käyttämään hyväksi torjuntatyön kehittämiseksi. Poliisilaitos jatkaa yhteistyömuotojen kehittämistä ja aktiivista vuoropuhelua myös Ruotsin lainvalvontaviranomaisten kanssa. Europolin rooli ja sen tarjoamat mahdollisuudet huomioidaan rikostorjunnassa sekä mahdollisuuksien mukaan kansainvälisten juttujen yhteydessä pyritään luomaan henkilökohtaisia kontakteja kumppanimaiden lainvalvontaviranomaisiin. Poliisilaitoksen aktiivisella tiedustelutoiminnalla selvitetään maahan saapuvia riskihenkilöitä ja tarvittaessa kohdistetaan henkilöihin tarkkailua. Kohdevalinnassa hyödynnetään tiedusteluyksikköä ja tehdään yhteistyötä muiden esitutkintaviranomaisten kanssa. Kohteiden ollessa tiedossa pakkokeinoja käytetään matalalla kynnyksellä, jotta tekijät saadaan vastuuseen ja täten luotua ennalta estävää vaikutusta. Henkilötarkkailun lisäksi käytetään aktiivisesti hyödyksi myös rekisterikilven lukulaitteistoa, Revikaa.

Poliisilaitoksen ennalta estävän toiminnan vaikuttavuus varsinkin nuorten parissa on entistä paremmin tunnistettu. Poliisiyksikkö on tietojohtoisesti sekä ennakkoiden panostanut lasten ja nuorten rikolliskierrettä ja syrjäytymistä ehkäisevään Ankkuri-toimintaan. Ankkuripoliisien määrää ja ankkuritiimien moniviranomaisyhteistyötä on johdonmukaisesti lisätty, mitä kautta poliisilaitos on kyennyt tehokkaammin kohdistamaan toimenpiteitä henkilöihin, jotka ovat vaarassa ajautua rikosentekijöiksi. Ankkuritoiminta toimii erittäin hyvin poliisilaitosalueen suurimmissa kaupungeissa. Satakunnassa Ankkuritoiminnan laajentamiseksi on tehty merkittävä määrä työtä neuvottelemalla koko maakunnan toimijoiden kesken tavoitteena toteuttaa Ankkurista maakunnallinen malli. Kuntien ja kaupunkien päätöksenteon pohjaksi on laadittu muun muassa laajentumisvisiota koskeva muistio, SOTE-henkilöstön arvioitu kustannuslaskelma sekä yhteistoimintasopimusluonnokset. Varsinais-Suomen osalta alustavaa keskustelua toiminnan laajentamisesta on käyty, ja tästä on tarkoitus muodostaa tavoite vuodelle 2020. Ankkuritoiminnassa on huomioitu jalkautumisen tarve, jota kautta toteutetaan myös lähipoliisin toimintaan liittyvää osa-alueita. Parhaiten tämä toteutuu ankkuritoiminnassa syntyvien kontaktien kautta erilaisissa yhteisöissä ja nuorten parissa. Poliisilaitos on käynnistänyt ennalta estävän erityistoiminnan kehittämishankkeen, jonka tavoitteena on kehittää toiminnasta entistä paremmin johdettua ja yhdenmukaista sekä poliisin ennalta estävän työn strategisia linjauksia toteuttavaa. Keskeisessä roolissa tulevat olemaan työmuotoina Ankkuri, Lähipoliisitoiminta ja paikallinen ongelmanratkaisu.

Poliisilaitos on jatkanut rikostiedustelu- ja analyysiyksikön (RTA) analyysitoiminnan kehittämistä Poliisihallituksen linjausten mukaisesti valtakunnallisesti yhtenäisempään suuntaan ja osaksi koko poliisihallinnon analyysitoiminnan arkkitehtuuria. Poliisilaitoksen tiedusteluyksikön operatiivinen päällystöesimies on osallistunut hallinnon järjestämiseen strategisen analyysin koulutukseen sekä osallistunut valtakunnallisen analyysiverkoston toimintaan. Jo aiemmin poliisilaitoksesta on ollut edustus hankkeena toteutetussa RTA:n toimintaa koskevassa määrittelytyössä, johon on osallistuttu aktiivisesti toiminnan valtakunnalliseksi yhtenäistämiseksi. Tällä on varmistettu, että poliisilaitoksen toimijoilla on ollut valmius kehittää omaa toimintaansa yhteistyössä Poliisihallituksen analyysitoimintojen kanssa.

Poliisilaitos on viimeisen kolmen vuoden aikana järjestänyt 90 tutkijalle poliisilaitoksen omana koulutuksena Internet rikostorjunnassa -kurssin. Siten noin kolmasosalla laitoksen tutkijoista on valmiudet hoitaa myös kyberjuttujen alkutoimia ja heillä on tietotaitoa kyberrikoksista. Kybertutkintaryhmä on erikseen sopinut rikosten esikäsittely-yksikön kanssa toimintalinjoista kyberrikoksiin liittyen. Laitoksella on jo vuosia toiminut erillinen kybertutkintaryhmä otoperiaatteella, ja kyseiseen ryhmään kuuluvat tutkijat ovat koulutautuneet kyberrikoksiin liittyvissä asioissa ja kykenevät hoitamaan kaikenlaisten kyberrikosten esitutkiminnan.

Rikostutkinnan läpivirtaus on parantunut selkeästi vuoden takaisesta rikoslakirikosten (pois lukien liikenne-rikokset) keskimääräisellä tutkinta-ajalla mitattuna. Tutkinta-aika parani kymmenelle vuorokaudella vuoden 2018 tasosta päätyen 116 vuorokauteen. Tutkinta-ajalle asetettu tulostavoite (120 vrk) alitettiin selkeästi, ja aika alitti selkeästi myös valtakunnallisen keskiarvotason (136 vrk). Rikosten esikäsittelytoiminnon ja pikatutkinnan käyttöönoton lisäksi tutkintaa on sujuvoitettu perustamalla pieniä paikallisia projektiryhmiä vanhojen juttujen loppuun saattamiseksi, parantamalla 540 vuorokautta tutkinnassa olleiden juttujen seurantaa sekä perustamalla projektiryhmä purkamaan kertyneiden juttujen kokonaismassaa. Erityisesti huomiota on kiinnitetty rikostorjunnan johtamistoimintoihin tutkintaorganisaation kaikilla tasoilla.

Rikostorjuntasektorin organisaatiouudistuksen ja esitutkintaprosessien terävöittämisen vaikutukset ovat näkyneet selkeästi myös tutkinnan tehokkuuden lisääntymisenä mitattaessa toimintaa rikoslakirikosten (pl liikenne) ja omaisuusrikosten selvitysprosentteilla. Molempien mittarien osalta selvitysaste nousi yli kaksi prosenttiyksikköä toteuman päätyessä rikoslakirikoksissa 51,4 prosenttiin ja omaisuusrikoksissa 41,4 prosenttiin. Selvitysasteet ylittivät selkeästi koko maan keskiarvotason. Myös selvitysasteille asetetut tulostavoitteet ylitettiin niin rikoslakirikoksissa (toteuma 51,4 % / tavoite 51,0 %) kuin omaisuusrikoksissa (toteuma 41,4 % / tavoite 41,0 %).

RIKOSTORJUNTA Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta – rikostorjunta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamäärärahat, 1000 euroa	22 877	23 402	28 000	25 527
Henkilötyövuodet	364	375	374	382
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	29 832	31 865	33 000	34 535
Rikostorjunnan kustannukset euroa / htv	82 069	84 951	88 235	90 405
Taloudellisuus (kustannukset/selvitetyt rikoslakirikokset)	915	965	1 000	991
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset/henkilötyövuodet)	89	88	88	91
PALVELUKYKY JA LAATU				
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne-rikokset), prosenttia, vähintään	51,4 %	49,0 %	51,0 %	51,4 %
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne-rikokset), keskiarvo, vrk	134	126	120	116
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	40,8 %	39,1 %	40,0 %	41,4 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään / henkirikokset	87,2 %	76,1 %	100,0 %	93,9 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään / pahoinpitelyrikokset	67,3 %	63,3 %	75,0 %	61,8 %
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	281	217	230	240
SUORITTEET (koskee vain poliisitointia, PolStat: tutkiva yksikkö = poliisi)				
Kaikki selvitettyt rikokset, määrä sis. liikenne-rikokset	95 490	84 535	85 000	76 271
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	32 516	32 960	33 000	34 833
Päätettyjen talousrikosten määrä	231	220	210	234
Avoinna olevien talousrikosten määrä	228	215	190	227
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	76	90	85	112
Poliisin paljastamat törkeät huumausainerikokset, määrä	51	90	80	85
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa	2,70	1,08	2,00	2,50

RIKOSTORJUNTA Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta – rikostorjunta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Haltuun saatu rikoshyöty huumausainerikoksissa (netto), milj. euroa	0,05	0,02	0,30	0,04
Haltuun saatu rikoshyöty, muu rikos (netto), milj. euroa	0,39	0,56	0,50	0,44
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl / henkirikokset	39	46	35	33
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl / pahoinpitelyrikokset	3 722	3 859	3 900	3 977
Rasistiset ja muut viharikokset, kpl (<i>rasismi, ilmoitetut, kuukausittain -lähdekuutio</i>)	69	51	100	47
Päätettyjen JR-juttujen lukumäärä	57	97	100	53

1.3.3 Lupahallinto

Asetetut tulostavoitteet 2019

- Lupapalvelujen tehokkuutta kehitetään edelleen hienosäätämällä prosesseja 1.3.2018 toimeenpannun organisaatiomuutoksen pohjalta. Lupavalvonnan organisaatiota ja henkilöstön toimenkuvia muutetaan, jotta 1.6.2019 poliisille siirtyvät ajokieltoasiat saadaan asianmukaisesti hoidettua.
- Valmistaudutaan ampuma-aseasioiden sähköiseen asiointiin ja valvontamenettelyyn sekä uuden asetietojärjestelmän käyttöönottoon. Varataan resursseja nykyisen tietojärjestelmän tietojen oikeellisuuden varmistamiseen sekä henkilöstön, ase-elinkeinonharjoittajien ja muiden ulkoisten käyttäjäryhmien koulutukseen sekä muuhun sidosryhmäyhteistyöhön.
- Poliisiyksiköt huolehtivat, että sakkolain uudistamisen yhteydessä poliisille siirtyvien ajo-oikeusasioiden käsittelyyn varaudutaan koulutuksin ja sisäisin järjestelyin.
- Valmistaudutaan uuden rahankeräyslain voimaantuloon huomioiden uudistuksen vaikutus lupahallinnon henkilöstön tehtävien muuttumiseen ja koulutautumiseen kiinnittäen erityistä huomiota lupahallinnon neuvontapalvelun henkilöstön osaamisen kehittämiseen valtakunnallisen neuvontatehtävän sujuvuuden varmistamiseksi.
- Paikallispoliisin vastuulle kuuluvan, lainsäädäntöuudistuksen myötä jatkuvasti kasvavan, luvanvaraiseksi säädetyn yksityisen turvallisuusalan toiminnan valvonta tulee saada osaksi poliisin päivittäistä toimintaa.
- Tehostetaan yleisötilaisuuksiin liittyvien poliisin päätösten noudattamisen valvontaa.

Tulostavoitteiden toteuma

Poliisilaitoksen lupahallinnossa vuonna 2018 toteutettua organisaatio- ja johtamismallia on edelleen tarkasteltu sijoittamalla henkilöstöä tarkoituksenmukaisemmin ja toimeenpanemalla lupavalvonnan puolella organisaatiomuutos, jolla on varmistettu poliisille siirtyneiden uusien ajokieltoasioiden asianmukainen hoito. Muilta osin lupahallinnon organisaatio toimii toteutetun organisaatiouudistuksen mukaisesti, jossa tuloksellisuus nojaa keskitettyihin lupatoimintoihin, tehostettuun esimiestyöhön, tehokkaisiin työprosesseihin ja yhdenmukaisiin päätöskäytäntöihin. Asiakaspalvelutarjonnan näkökulmasta uuden organisaation turvaaminen käytettävissä olevalla resursseilla on kuitenkin samalla tarkoittanut pienempien poliisiasemien palvelutarjonnan rajaamista. Neljän keskuspaikan, Turun, Porin Salon ja Rauman poliisiasemien lupapalvelut ovat auki kaikkina arkipäivinä viikossa. Toisaalta sähköisten lupapalveluiden laajeneminen on samaan aikaan vähentänyt merkittävästi itse toimipisteissä vaadittavia varsinaisia asiakaskäyntejä.

Poliisin toimivalta laajeni ajokieltojen määräämisasioissa uuden ajokorttilain voimaantulon myötä 1.6.2019 alkaen. Poliisille lisättiin uudessa laissa ajokiellon määrääminen myös rattijuopumuksesta, törkeästä rattijuopumuksesta, törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta sekä vaarallisten aineiden kuljetusrikoksesta. Poliisilaitoksen lupavalvonta toimeenpani ja jalkautti keväällä 2019 oman organisaatiomuutoksen varautuen ajo-oikeuspäätöksiin liittyvään uudistukseen. Suunnittelutoimenpiteinä vahvistettiin prosessikuvaukset, saatettiin voimaan päätösprosessia koskeva ohje sekä luotiin kolmitasoinen päätöksentekojärjestelmä, ja näin ollen luotiin edellytykset tehokkaalle ajo-oikeuskä-

sittelyprosessille. Muutoksen läpiviemistä varmistettiin järjestämällä useita koulutustilaisuuksia lupahallinnon henkilöstölle, ja samalla toteutettiin kehysrahoituksen turvin siviilivirkojen lisärekrytoinnit. Kokonaisuudessaan muutokseen valmistauduttiin erittäin hyvin, eikä esimerkiksi ajokieltojen määräämisissä ole esiintynyt ylimääräisiä viiveitä.

Poliisilaitos on ylläpitänyt valmiutta ampuma-aseasioiden sähköiseen asiointiin ja valvontamenettelyyn sekä uuden asetietojärjestelmän käyttöönottoon. Niin ikään lupasektorilla on valmistauduttu uuden rahankeräyslain voimaantuloon huomioiden uudistuksen vaikutus lupahallinnon henkilöstön tehtävien muuttumiseen ja kouluttautumiseen kiinnittäen erityistä huomiota lupahallinnon neuvontapalvelun henkilöstön osaamisen kehittämiseen valtakunnallisen neuvontatehtävän sujuvuuden varmistamiseksi. Henkilöstö tulee osallistumaan tarvittavissa määrissä uuden rahankeräyslain koulutuksiin, ja rahankeräyslupien asiantuntemuksen varmistamiseksi lupaprosessia tullaan keskittämään toimipisteittäin osalle henkilöstöä.

Paikallispoliisin vastuulle kuuluvan, lainsäädäntöuudistuksen myötä jatkuvasti kasvavan, luvanvaraiseksi säädetyn yksityisen turvallisuusalan toiminnan valvontaa on jalkautettu osaksi päivittäistä poliisitoimintaa. Rekisteritarkastusten kattavuutta on parannettu kenttätoiminnassa, tutkinnassa ja säilössäpidossa. Rekisteritarkastuksia ja niiden perusteella tehtyjen havaintojen aiheuttamia toimenpiteitä tullaan kouluttamaan ja tarkastuksia laajentamaan paikallisesti myös keskeisille sidosryhmille kuten Tullille ja Keskusrikospoliisille. Lupavalvontayksikön suorittaman rekisteriajokien varmuutta ja reaaliaikaisuutta on parannettu.

Poliisilaitoksen lupavalvontayksikkö on osallistunut yleisötilaisuuksien valvontaan tiiviissä yhteistyössä kenttävalvonnan yksiköiden kanssa. Valvontaa on kohdistettu aktiivisesti myös anniskeluliikkeisiin. Poliisilaitos on ollut edistämässä paikallisen yleisötilaisuuksien turvallisuuden viranomaisyhteistyöryhmän käynnistämistä ja pyrkinyt laajentamaan toimintaa valtakunnalliseksi yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa.

Poliisilaitoksen lupahallinnossa käsiteltiin vuoden 2019 aikana yhteensä yli 170 000 maksullista lupaa. Maksullisen toiminnan lupavolyymi kasvoi vuoden takaisesta lähes 29 prosenttia. Myönnetyille luvulle asetettu myyntilukumäärätavoite ylitettiin selkeästi (toteuma 170 337 / tavoite 122 400). Kasvu kohdistui määrällisesti eniten matkustusasiakirjoihin, passeihin ja erityisesti henkilökortteihin, joiden myyntimäärä nousi vuoden 2018 tasosta yli 26 000 luvalla (81 %) toteuman päätyessä 58 887 lupaan. Kysyntäpiikkiä on selittänyt osaltaan lainmuutos vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista, jonka mukaan henkilöllisyyttä ei enää voinut vuoden 2019 alusta lähien todistaa ajokortilla. Kasvaneista lupamääristä huolimatta työn suunnittelu ja rytmitys on ollut onnistunutta, henkilöstö on selvinnyt tilanteesta ja palvelukyky on onnistuttu säilyttämään hyvällä tasolla. Tilannetta helpotti vuoden 2019 maaliskuun lisämääräraha poliisilaitoksen lupahallinnolle osoitettu 1,5 henkilötyövuoden lisäresurssi. Matkustusasiakirjavolyymien kasvaessa myös lupahallinnon sähköinen asiointi on lisääntynyt edelleen. Sähköisen asioinnin käyttöaste nousi passeissa ja henkilökorteissa 75 prosenttiin. Asetetusta tulostavoitteesta jäätin tosin hieman (tavoite 78 %). Suurin osa väestöstä käyttää poliisin sähköisiä palveluja, mutta haasteena on edelleen erityisesti ikäihmisten mukaan saaminen sähköisen asioinnin pariin. Poliisin sähköisten lupapalveluiden kehittämisessä ja kasvattamisessa poliisilaitos on varautunut hyvin sähköisten lupapalveluiden laajenemiseen koskemaan muita lupatyyppejä, kuten turva-alan lupia. Aselupien osalta lupamäärissä oli havaittavissa hienoista nousua vuoden takaisesta toteuman ollessa 5 725 käsiteltyä lupaa. Pidemmän aikavälin kehityksessä aseluvissa on kuitenkin ollut havaittavissa laskevaa trendiä, joka selittyy pitkälti luvan myöntöprosessiin vaikuttaneilla lainsäädäntömuutoksilla yhdessä kaupungistumisen ja aseharrastuksen yleisen vähentymisen kanssa.

LUPAHALLINTO	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta				
TALOUDELLISUUS				
Henkilötyövuodet	79	71	77	74
Lupahallinnon kustannukset, 1000 euroa	8 550	8 531	8 000	9 659
Taloudellisuus (kustannukset/poliisin myöntämät luvat)	67	64	65	57
Lupahallinnon kustannusvastaavuus, prosenttia	97,53	117,36	100	120
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (poliisin myöntämät luvat/lupa-htv, maksullinen ja maksuton)	1 537	1 835	1 590	2 285

LUPAHALLINTO	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta				
Maksullisen toiminnan tuottavuus (poliisin myöntämät luvat / lupa-htv, maksullinen työaika)	2 565	3 170	2 847	3 935
Maksuttoman toiminnan tuottavuus (valvonnalliset suoritteet / maksuton työaika, lupa-htv)	397	485	428	354
PALVELUKYKY JA LAATU				
Sähköisen asioinnin toteuma-aste % (sähköisesti haettavien lupien osuus kaikista poliisin luvista). Huom. saatavilla vain valtakunnallisesti.	N/A	N/A	N/A	N/A
Sähköisen asioinnin käyttöaste % (sähköisesti vireille laitettujen lupien osuus koko volyymista niissä luparyhmissä, joissa sähköinen asiointi mahdollista)	66 %	74 %	78 %	75 %
SUORITTEET				
Poliiin myöntämät luvat yhteensä, kpl	122 507	132 529	122 400	170 337
Matkustusasiakirjat (passit ja henkilökortit yht.)	111 441	122 334	112 000	159 586
Turva-alan luvat	2 454	2 465	2 500	2 542
Aseluvat	5 359	5 359	5 500	5 725
Muut luvat	3 253	2 371	2 400	2 484
Valvonnalliset suoritteet (alla olevat yhteensä)	12 516	14 603	14 565	11 704
Aseiden hallussapitolupiin kohdistuvat peruutukset ja varoitukset	545	595	450	633
Ajo-oikeuspäätökset	11 968	13 931	14 000	10 961
Järjestyksenvalvojakorttien peruutukset ja varoitukset	63	61	100	83
Vartijakorttien peruutukset ja varoitukset	15	16	15	27

1.3.4 Yhteiset palvelut

Asetetut tulostavoitteet 2019

- Viestinnällä ja sisäisellä laillisuusvalvonnalla pyritään lisäämään poliisitoiminnan vaikuttavuutta ja ylläpitämään vahvaa luottamusta poliisiin. Toteutetaan viestinnän valmiuden kehittämiseen liittyvät toimenpiteet kaikissa poliisiyksiköissä.
- Osallistutaan analyysitoiminnan kehittämiseen ammatillisempaan ja valtakunnallisesti yhtenäisempään suuntaan sekä valtakunnalliseen strategisen analyysin kehittämiseen sekä varmistetaan valmius paikallisen analyysin tuottamiseen.
- Poliisilaitokset varmistavat Poliisin tiedustelujärjestelmän käyttöönoton ja uuden järjestelmän toimintatavat. Poliisihallitus seuraa kirjausten määrien kehitystä.
- Osallistutaan taloushallinnon automaation lisäämiseen edelleen aktiivisesti mm. ottamalla Handi-tietojärjestelmä käyttöön.
- Varmistetaan, että sähköisen tiedonhallinnan ja tiedonohjauksen, tietojen suojaamisen ja turvallisen käsittelyn sekä tietojen ajantasaisena pitämisen toiminnalliset periaatteet ja ratkaisut tukevat poliisitoimintaa. Kehitetään poliisin kykyä suojaautua kyberuhkia vastaan.
- Kehitetään poliisiyksikön riskienhallinnan, organisaatioturvallisuuden ja valmiuden tasoa järjestelmällisesti Poliisihallituksen antamien normien ja linjausten mukaisesti. Varmistetaan tätä edellyttävä poliisiyksikön osaaminen, menetelmät ja toimintaa tukevat järjestelmät. Varmistetaan poliisiyksikön omasuojakyvyn riittävyys ja tarkoituksenmukaisuus organisaatioturvallisuuden eri osa-alueilla myös erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Tulostavoitteiden toteuma

Lounais-Suomen poliisilaitos on toteuttanut viestintää niin poliisin julkaisujärjestelmän kuin sosiaalisen median kanavien kautta. Oikea-aikaisella ja oikeaan asiaan puuttuvalla viestinnällä pystytään vaikuttamaan ihmisten käyttäytymiseen ja lisäämään kansalaisten luottamusta poliisia kohtaan. Poliisilaitokselta lähetetyillä päivittäistiedotteilla ja havaittuihin ilmiöihin tarttuvilla tiedotteilla on annettu kuva poliisin toiminnasta ja informoitu kansalaisia ajassa liikkuvista rikollisuuden ilmiöistä. Ilmiötiedottamista ovat tehostaneet myös poliisilaitosten yhteiset kampanjat sosiaalisessa mediassa. Viestinnän valmiusryhmää on hyödynnetty poliisin ennalta suunniteltujen operaatioiden viestinnässä. Yleisjohtajien valmiuksia toteuttaa twitter-viestintää on kehitetty.

Johdon tietotuotannon, tulos- ja suunnitteluprosessiin kytkeytyvän strategisen analyysin ja poliisin operatiivisen laskentatoimen ammattimaisuus on varmistettu poliisilaitoksen esikuntatoimintojen suunnittelun ja talouden vastuualueella. Toiminta on ollut vakiintunutta jo useamman vuoden ajan poliisin hallintorakennemuutosten jälkeen, jonka yhteydessä päätettiin, että poliisin tulosohjausprosessin koordinaatio ja vetovastuu sijoitetaan poliisilaitosten hallinto- ja esikuntatoimintoihin. Talouden hallintaan, hankintatoimeen, resurssien kohdentamiseen ja tulosohjausprosessiin liittyvän tietotuotannon, data-analyysien ja operatiivisen laskennan hyvä taso on turvattu vastualueen henkilöiden laskentatoimen osaamisen ja toimenkuvien aktiivisella kehittämisellä. Vastuualue on osallistunut strategisen analyysitoiminnan kehittämiseen poliisilaitoksen tulosohjaus- ja suunnitteluprosessia koskevista toiminnoista.

Poliisin uusi tiedustelujärjestelmä, POTI on ollut käytössä vuoden 2019 alusta. POTI-järjestelmä pitää sisällään erinäisiä tietoryhmäkokonaisuuksia, kuten estävän ja paljastavan toiminnan tietoryhmän (ESPA). Poliisilaitoksen oikeusyksikkö on seurannut tarkasti tiedustelujärjestelmän käyttöönottoa, siihen saadun koulutuksen kattavuutta sekä kirjauksien yhdenmukaisuutta kuluneen vuoden aikana. Oikeusyksiköllä on ollut järjestelmän tarkastamiseen tarvittavat valvojaoikeudet. Kevään 2019 aikana koko kenttä- ja tutkintahenkilöstö sai koulutuksen Poti-Espa-järjestelmään. Tiettyjä havaittuja poikkeamia kirjausmäärissä verrattuna muihin poliisilaitoksiin on selittänyt osittain erilaiset kirjaustavat, vaikka asiatisällöt olisivat samoja. Haasteita uuden järjestelmän käyttöönotolle toi muun muassa aiemmista järjestelmistä poikkeava logiikka sekä uudet haku- ja raportointiominaisuudet. Ongelmallisena pidettiin myös poliisin kenttäjärjestelmän POKE-blogien käyttöä havaintotietotyypisten asioiden yhtäaikaista kirjausalustana. Tilanteen selkeyttämiseksi poliisilaitoksen johto teki päätöksen vihjeblogien alasajosta ja niiden sulkemisesta. Syyskuussa 2019 kaikki järjestelmässä olevat dokumentit tarkastettiin ja tarvittaessa korjattiin. Syöttövirheitä esiintyi muun muassa selostuksessa olevien henkilöiden henkilötietojen kirjauksissa. Samalla ilmeni myös, että havaintotieto- ja tiedustelutieto-tietoryhmien välinen ero oli jäänyt käyttäjille hieman epäselväksi. Loppuvuodesta 2019 virhemäärät ovat olleet kuitenkin laskusuunnassa ja järjestelmän käyttö entistä aktiivisempaa.

Poliisilaitoksessa otettiin käyttöön osana koko valtionhallinnon ja poliisihallinnon järjestelmämuutosta sähköisen tilaamisen ja laskujen käsittelyn palveluratkaisu, Handi-tietojärjestelmä. Palveluratkaisu korvasi muun muassa aikaisemman laskujen käsittelyn ja arkistoinnin järjestelmän Rondon. Uudessa toimintamallissa sopimukset, tilaukset, toimitukset ja laskut kohdistuvat yhä enemmän automaattisesti, ja järjestelmä sisältää myös monia integraatioita eri toiminnanohjaus- ja substanssijärjestelmiin. Käyttöönoton myötä poliisilaitoksen laskujen käsittelyn automaatioaste nousi vuoden 2019 aikana yli 30 prosenttiin kaikista käsiteltävistä laskuista, ja on poliisilaitosten osalta kärkeä sijalla. Poliisilaitoksessa tehdään edelleen kaikki mahdolliset toimenpiteet automaatioasteen nostamiseksi. Esikunnan talouden ja suunnittelun vastuualueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä on jo saatu sille tasolle, kun se tulee olemaan muun muassa laskuautomaatiokehityksen jälkeen. Vastualueen henkilöstöä on vähennetty konkreettisesti kolme henkilötyövuotta. Tässä yhteydessä on taloushallinnon ja hankintatoimen henkilöiden toimenkuvia kehitetty monipuolisesti siten, että henkilöt ovat esimerkiksi hankintatiimin jäseniä ja hoitavat myös talous- ja toimitilahallinnon työtehtäviä. Toimenkuvien kehittämisessä on otettu huomioon niin Handi-hankkeen valtakunnalliset linjaukset kuin poliisin hankintatoimen kehittämisen tulevat linjaukset.

Vuoden 2019 aikana poliisin sähköinen tietojenkäsittely on näkynyt voimallisimmin mobiililaitteiden ja niihin asennettujen operatiivisten järjestelmien rajuna kasvuna. Varsinkin kentällä tapahtuvaan poliisityöhön tulleet uudet työkalut, etenkin kenttäjohtojärjestelmän mobiiliversio mPoke, ovat saaneet työntekijöiltä runsaasti positiivista palautetta. Lounais-Suomessa uusia mobiilijärjestelmien käyttäjiä on tullut vuoden aikana lähes 200. Kyberuhilta suojautumista on kehitetty osana poliisin tietoturvaorganisaatioita valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Poliisilaitoksen tietoturvaosaava osallistui kansalliseen kyberturvallisuusharjoitukseen, joka osaltaan lisäsi tietoisuutta kyberuhista ja niiden torjunnasta. Paikallisesti tietoturvaan voidaan vaikuttaa henkilöstön kouluttamisella ja tietoisuu-

den lisäämisellä päivittäiseen työhön kohdistuvista uhista. Valtakunnallisten koulutusten suorittamista valvotaan aktiivisesti, ja poliisilaitos on päässyt suoritusprosentissa valtakunnallisesti hyvälle tasolle. Edelleen omia tietoturvakoulutuksia on järjestetty uusille työntekijöille.

Toimintavuoden aikana poliisilaitoksen organisaatioturvallisuutta on toteutettu muun muassa selkeyttämällä turvallisuusorganisaatiota ja sen tehtäviä, parantamalla tietoisuutta tilojen ja toimintojen turvallisuusjärjestelyistä ja kehittämällä järjestelmällisesti asemien turvallisuutta, vahvasti myös työsuojelun näkökulmasta. Riskienhallinta on toteutettu poliisihallituksen antamien linjausten mukaisesti. Riskit sekä toteutuneet riskit, kuten poikkeamat on pyritty tietoisesti ja aktiivisesti huomioimaan kehitettäessä organisaatioturvallisuutta. Organisaatioturvallisuuteen liittyvää tiedottamista on pyritty lisäämään ja tehostamaan turvallisuuskuultuurin parantamiseksi. Poliisilaitoksen valmiussuunnitelma on laadittu määräysten ja ohjeiden mukaisesti, ja samalla on tarkasteltu oma-suojakykyä ja sen riittävyyttä eri tilanteissa. Poliisiuhkien käsittelyyn on laadittu suojaustoimintavastaavan johdolla Poliisihallituksen määräykseen perustuva poliisilaitokselle tarkoituksenmukainen toimintamalli. Poliisilaitoksen turvallisuuspäällikkö koulutettiin turvallisuusauditajaksi tukemaan laitoksen organisaatioturvallisuutta sekä huolehtimaan sopimuskumppaneiden turvallisuussopimusten velvoitteiden käytännön toteuttamisesta ja vastuiden valvonnasta.

1.3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Lounais-Suomen poliisilaitoksen maksullisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2019 yhteensä 8 005 674 euroa, josta lupapalveluiden osuus oli 7 839 550 euroa. Kustannusvastaavuus lupapalvelutuottojen osalta oli 120,04 %.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2019

Kaikki momentit yhteensä

Yksikkö: Lounais-Suomen poliisilaitos
Päivämäärä: 06.02.2020

	2017			2018			2019			Yhteensä
	1. Lupapalvelu suoritteet	2. Muut julkisoikeudelliset suoritteet	3. Liiketaloudelliset suoritteet	1. Lupapalvelu suoritteet	2. Muut julkisoikeudelliset suoritteet	3. Liiketaloudelliset suoritteet	1. Lupapalvelu suoritteet	2. Muut julkisoikeudelliset suoritteet	3. Liiketaloudelliset suoritteet	
1. TUOTOT	5 506 520	144 504	36 778	6 249 495	117 643	7 015	7 839 550	159 686	6 438	8 005 674
2. KUSTANNUKSET										
Erilliskustannukset										
2.1 Aineet ja tarvikkeet	104 585	1 171	298	89 073	1 227	73	99 022	1 188	48	100 258
2.2 Henkilöstökustannukset	2 243 050	25 762	6 557	1 985 891	30 705	1 831	2 169 328	32 848	1 324	2 203 500
2.3 Vuokrat	363 587	1 925	490	423 889	2 516	150	585 979	2 600	105	588 684
2.4 Palvelujen ostot	999 161	1 731	441	1 026 069	2 032	121	1 388 023	2 262	91	1 390 376
2.5 Muut erilliskustannukset	31 763	467	119	74 549	809	48	90 963	538	22	91 523
Yhteensä	3 742 146	31 056	7 905	3 599 471	37 289	2 223	4 333 316	39 436	1 590	4 374 341
Yhteiskustannukset (osuus)										
2.6 Tukitoiminnot	325 226	246	63	34 634	652	39	347 260	313	13	347 586
2.7 Poistot	582 639	620	158	576 977	653	39	612 592	831	34	613 457
2.8 Korot	0	-313	-80	0	0	0	0	0	0	0
2.9 Muut yhteiskustannukset	996 170	5 378	1 369	1 113 794	6 502	388	1 237 682	8 003	323	1 246 008
Yhteensä	1 904 035	5 931	1 510	1 725 405	7 807	466	2 197 534	9 147	369	2 207 050
KAIKKI KUSTANNUKSET	5 646 181	36 987	9 415	5 324 876	45 096	2 689	6 530 850	48 583	1 959	6 581 391
KUSTANNUSVASTAAVUUS										
	-139 661	107 517	27 363	924 619	72 547	4 326	1 308 700	111 103	4 479	1 424 283

KUSTANNUSVASTAAVUUS% **97,53 %** **390,69 %** **390,63 %** **117,36 %** **260,87 %** **260,88 %** **120,04 %** **328,69 %** **328,69 %** **121,64 %**

1.3.6 Yhteisrahoitteinen toiminta

Lounais-Suomen poliisilaitoksella ei ole ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuosina 2017 - 2019.

1.4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Asetetut tulostavoitteet 2019

1. Poliisilaitos toteuttaa tehokkaasti "Kohti valmentavaa ihmisten johtamista" -kehittämishanketta siten, että vuonna 2019 valtaosa poliisilaitoksen esimiehistä koulutetaan valmentavan johtamisen oppien mukaisesti esimiestyöhön ja että poliisilaitoksen edustaja osallistuu koko hankkeen valtakunnallisena vastuuhenkilönä ko. kehittämisohjelman läpivientiin.
2. Poliisiyksikkö edistää uudenlaisia työnteon tapoja ja uutta organisaatiokulttuuria, kuten esimerkiksi digitalisaation ja HR-roolin kehittäminen sekä valmentavan johtamisen vahvistaminen.
3. Edistetään kansalliskielistrategiassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista oikeusministeriön julkaisemia työvälineitä hyväksi käyttäen ja v. 2019 varmistetaan erityisesti kielellisten oikeuksien toteutuminen esitutkinnassa esitutkintalain edellyttämällä tavalla.

Tulostavoitteiden toteuma

Poliisilaitos on jatkanut vuonna 2018 toteutetun henkilöstöbarometrin tulosten pohjalta työhyvinvoinnin valtakunnallisten painopisteiden - valmentava johtaminen ja yhteisöllisyys - toteuttamista. Lisäksi poliisilaitos valitsi kehittämis-kohteekseen tiedonkulun parantamisen. Vuoden 2019 aikana "Kohti valmentavaa ihmisten johtamista" -koulutuksen ehti saada jo valtaosa poliisilaitoksen esimiehistä. Poliisilaitoksen edustaja on myös toiminut koko vuoden 2019 kyseessä olevan hankkeen valtakunnallisena vastuuhenkilönä. Kyseisen koulutusohjelman avulla pyritään yhtenäistämään ja nykyaikaistamaan esimiestyötä sekä osaltaan edistämään myönteisen organisaatiokulttuurin ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttamista. Niin ikään tiedonkulkua on lujitettu osana poliisilaitoksen sisäisen viestinnän kehittämistoimia, joilla on pyritty edistämään tiedottamista, vuorovaikutusta ja yhteishengen rakentumista.

Poliisilaitoksen edustajia ei ole ollut mukana henkilöstöhallinnon roolin tulevaisuuden kehittämistyöhön liittyvässä valtakunnallisessa hankkeessa, mutta poliisilaitoksen edustajat ovat seuranneet hankkeen etenemistä ja valtakunnallista tiedottamista tiiviisti. Hankkeessa esille nousseita ajatuksia ja kehittämisohdotuksia, kuten henkilöstöhallinnon roolin muuttamista nykyistä enemmän strategisen johtamisen ja päätöksenteon voimavaraksi, on käyty läpi poliisilaitoksen henkilöstöhallinnon vastuualueella.

Poliisilaitos on kaksikielinen ja kansalliskielistrategian toteuttamiseksi useita oikeusministeriön työvälineissä mainittuja asioita on huomioitu toiminnassa. Rikostorjunnassa on otettu huomioon, että riittävän kielitaidon omaavia henkilöitä on aina saatavilla niin suomen- kuin ruotsinkieliselle asiakkaille. Kielitaidolliset vaatimukset on huomioitu tarpeen mukaan aina myös rekrytointien yhteydessä. Kielelliset oikeudet ovat osa esitutkinnan rutiinia, ja tämän huomiointi on erityisesti tutkinnanjohtajille selvää. Strategiassa asetettuja tavoitteita voitaisiin entisestään parantaa poimimalla työkaluista erityisesti asiakkaiden suuntaan näkyviä asioita. Vuoden 2019 aikana kielikoulutusta järjestettiin poliisilaitoksen toimesta Ruotsin kielessä. Muiden kielten osalta on huolehdittu siitä, että tulkkaukspalveluja on saatavilla kattavasti.

HENKILÖSTÖRESURSSIT (tietolähde, polstat)	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Henkilöstömäärä ja rakenne, poliisin momentti				
1. Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (ilman opiskelijoita)	901	921	922	931
2. Poliisimiehet, htv	746	766	768	771
3. Opiskelijat, htv	20	28	31	30
4. Muu henkilöstö, htv	155	155	155	160

HENKILÖSTÖRESURSSIT (tietolähde, polstat)	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
5. Naisia, % -osuus koko henkilöstöstä	26 %	27 %	—	28 %
6. Naisia, % -osuus poliisimiehistä	16 %	18 %	16 %	19 %
Työhyvinvointi				
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	9,5	9,2	9,0	8,3
Työtyytyväisyysindeksi*	N/A	3,4	3,4	N/A
Osaamisen kehittäminen				
Tulos- ja kehityskeskustelujen käyminen (% henkilöstöstä käynyt)*	N/A	88 %	100 %	N/A
Kehityssuunnitelmien laatiminen (laadittu %:lle tulos- ja kehityskeskustelujen käyneistä)	N/A	N/A	—	N/A

* Tulomittarien tietolähteenä toimii kolmen vuoden välein toteutettava poliisin henkilöstöbarometrikysely (seuraava toteutus vuonna 2021)

1.5 Tilinpäätösanalyysi

1.5.1 Rahoituksen rakenne

Lounais-Suomen poliisilaitokselle myönnettiin määrärahaa vuonna 2019 toimintamenoihin 64 147 780 euroa. Poliisin AMK-tutkinnon harjoittelupaikkojen rahoitus oli Lounais-Suomen osalta viime vuonna 1 282 000 euroa. Kokonaisuudessaan poliisin toimintamenoihin määrärahaa saatiin yhteensä 65 429 780 euroa. Siirtyvää erää vuodelta 2018 ei ollut. Myöskään hankerahoitusta ei ollut vuonna 2019.

Määräraha	2019	2018	2017
Poliisilaitoksen siirtyvä erä	0	0	0
Perusrahoitus	58 325 780	56 304 407	56 558 762
Toimitilakustannusten rahoitus	5 822 000	5 450 000	4 427 000
Hankerahoitus	0	0	0
Poliisiopiskelijoiden rahoitus	1 282 000	1 179 000	846 000
Nettorahoitus yhteensä	65 429 780	62 933 407	61 831 762
Muiden tuottojen tuottotavoite	261 000	261 000	261 000
(Poliisihallituksen asettama tavoite)			
Brutorahoitus yhteensä	65 690 780 €	63 194 407 €	62 092 762 €

1.5.2 Talousarvion toteutuminen

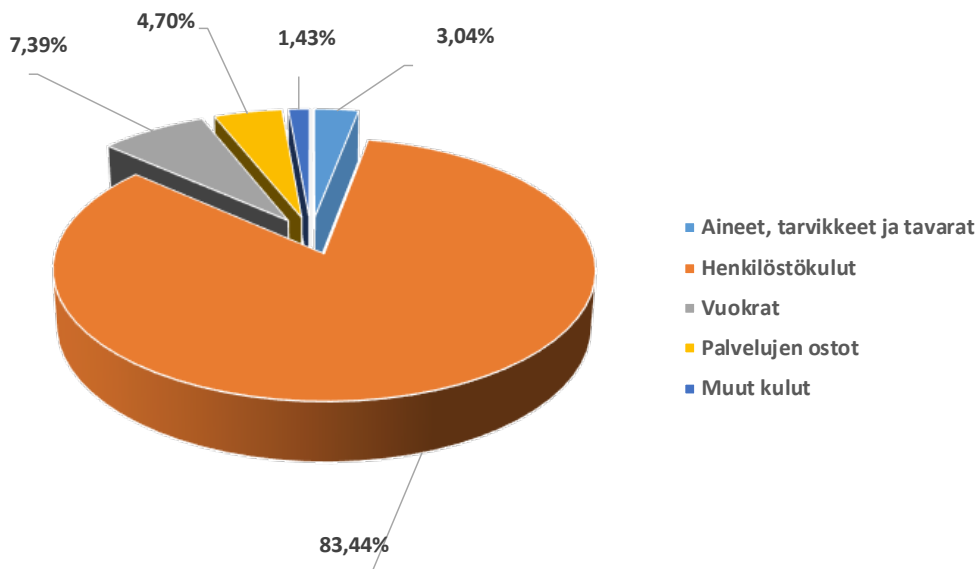
Vuonna 2019 Lounais-Suomen poliisilaitokselle myönnettiin määrärahaa kaikkiaan 65 429 780 euroa. Myönnettyyn määrärahaan sisältyy poliisin AMK tutkinnon suorittajien rahoitus yhteensä 1 282 000 euroa. Rahoitus kokonaisuudessaan kattoi toiminnan kustannukset, ja siirtyvää erää jäi laskennallisesti yhteensä 374 754 euroa. Lounais-Suomen poliisilaitokselle osoitetusta toimintamäärärahasta jäi siirtyvää erää noin 235 068 euroa. Poliisin AMK tutkinnon suorittavien kustannusten kattamisesta jäi 139 686 euroa. Siirtyvän erän suuruuteen vaikuttivat lisäksi lupapainatuskulujen rahoituksesta jäänyt noin 108 845 euron erä (ei sisälly laskennalliseen siirtyvään erään). Muiden tuottojen osalta ylitettiin tuottotavoite (261 000 €). Tuloja kertyi yhteensä 274 534 euroa. Tuottokertymä oli 105,19 prosenttia. Toimitilakustannukset laskivat suunnitellusta arviosta. Poliisilaitosten Senaatti-kiinteistöjen omistamien toimitilojen hallinnointi siirtyi keskitetysti Poliisihallituksen materiaalihallintokeskukselle. Toimitilojen vuokrista jäi ylijäämää noin 370 280 euroa.

Lounais-Suomen poliisilaitos		Toteuma 2019	Budjetti 2019	Vuoden toteuma %	Jäljellä 2019
LKP -tili		EUR	EUR		EUR
Maksullisen toiminnan tuotot	TKTT16	-166 124,18	-158 500,00	104,81	7 624,18
Vuokrat ja käyttökorvaukset	TKTT17	-824,13	-2 500,00	32,97	-1 675,87
Muut toiminnan tuotot	TKTT18	-107 585,60	-100 000,00	107,59	7 585,60
TOIMINNAN TUOTOT	TKTT9	-274 533,91	-261 000,00	105,19	13 533,91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	TKTT19	1 983 176,32	1 825 944,00	108,61	-157 232,32
Henkilöstökulut	TKTT20	54 504 526,77	54 603 359,00	99,82	98 832,23
Vuokrat	TKTT21	4 829 414,24	5 256 703,00	91,87	427 288,76
Palvelujen ostot	TKTT22	3 067 376,80	3 058 141,00	100,30	-9 235,80
Muut kulut	TKTT23	936 226,82	925 933,00	101,11	-10 293,82
Sisäiset kulut	TKTT27	124,60	0,00	0	-124,60
TOIMINNAN KULUT	TKTT10	65 320 845,55	65 670 080,00	99,47	349 234,45
Rahoituskulut	TKTT138	532,08	100,00	532,08	-432,08
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	TKTT11	532,08	100,00	532,08	-432,08
Satunnaiset tuotot	TKTT139	-29 080,63		0	29 080,63
Satunnaiset kulut	TKTT140	35 762,49	20 600,00	173,60	-15 162,49
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	TKTT12	6 681,86	20 600,00	32,44	13 918,14
TUOTTO- JA KULULASKELMA	TKTT8	65 053 525,58	65 429 780,00	99,42	376 254,42
AINEELLISET HYÖDYKKEET	TKTT33		0,00		0,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIIJOITUKSET	TKTT31		0,00		0,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	TKTT40	1 500,00		0	-1 500,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS	TKTT37	1 500,00		0	-1 500,00

Lounais-Suomen poliisilaitos		Toteuma 2019	Budjetti 2019	Vuoden toteuma %	Jäljellä 2019
LKP -tili		EUR	EUR		EUR
VASTAAVAA	TKTT7	1 500,00	0,00	0	-1 500,00
LYHYTAIKAINEN	TKTT52	0,00		0	0,00
VIERAS PÄÄOMA	TKTT50	0,00		0	0,00
VASTATTAVAA	TKTT6	0,00		0	0,00
Tuotto- ja kululaskelma ja tase kpyksik. /tilitaso	TKTT	65 055 025,58	65 429 780,00	99,43	374 754,42

Lounais-Suomen poliisilaitoksen menojen jakautuminen vuonna 2019

Lounais-Suomen poliisilaitoksen vuoden 2019 suurimpana menoeränä (suluissa vertailuna vuoden 2018 prosentit) olivat henkilöstökulut 83,44 (82,1) prosentin osuudella kaikista kustannuksista. Vuokrakulut olivat 7,39 (7,2) prosenttia, palveluiden ostot 4,7 (5,9) prosenttia, aineet, tarvikkeet ja tavarat 3,04 (3,3) prosenttia ja muut kulut 1,43 (1,5) prosenttia poliisilaitoksen kokonaiskuluista.

1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Talouden tunnuslukujen vertailua vuosilta 2018 ja 2019

Muut tuotot olivat vuonna 2019 yhteensä 274 534 euroa, kun vastaava luku edelliseltä vuodelta oli 223 904 euroa. Tuottokertymä vuonna 2019 oli näin ollen 22,6 prosenttia suurempi edelliseen vuoteen verrattuna.

Aineet, tarvikkeet ja tavaroiden ostot vähenivät vuoteen 2018 verrattuna, mutta olivat enemmän, kuin poliisilaitoksen sisäinen budjetti vuodelle 2019. Arvoltaan vähäisten koneiden, kalusteiden hankinnat toteutuivat 15 prosenttia sekä muiden aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot noin 23 prosenttia suurempina verrattuna vuoden 2019 budjettiin.

Turun pääpoliisiaseman remontti valmistui syksyllä ja siitä aiheutui vielä lisäkustannuksia muun muassa kalustehankinnoissa. Lisäksi kustannuksia aiheutui pidätettyjen henkilöiden kuljetuksesta Salon, Loimaan ja Uudenkaupungin poliisiasemille.

Henkilöstökulut nousivat noin 3 001 915 euroa vuoden takaisesta, osa noususta johtui henkilösivukuluprosentin noususta vuoden 2018 tasosta. Poliisilaitos onnistui tavoitteessaan turvata poliisimiesten resurssit. Vuoden 2019 toteuma oli 771 poliisihenkilötyövuotta. Toteuma on viisi henkilötyövuotta enemmän kuin edellisenä vuonna ja kolme henkilötyövuotta enemmän kuin Poliisihallituksen asettama tavoite.

Poliisilaitoksen kiinteistömenot jäivät alle budjetoidun 6,3 prosenttia. Turun poliisitalon muutostöiden vaikutus vuokraan toteutui vasta huhtikuussa. Lisäksi vuokrien indeksitarkastus oli yleisesti pienempi kuin toimitilakustannusarvioissa.

Palveluiden ostot kokonaisuudessaan ylittivät budjetoidun vain noin 9 200 eurolla. Edelliseen vuoteen verrattuna korotusta kuitenkin oli noin 17 prosenttia. Muiden rakennusten korjauskustannuksiin ja kunnossapitoon meni huomattavasti enemmän kuin mitä oli alustavasti budjetoitu. Niin ikään myös kuljetusvälineiden korjaus- ja kunnossapitopalveluihin on mennyt huomattavasti enemmän kuin vuonna 2018.

Muut kulut olivat samaa suuruusluokkaa edelliseen vuoteen verrattuna.

Lounais-Suomen poliisilaitos		2018	2019	Muutos +/-	Muutos% +/-
Maksullisen toiminnan tuotot	TKTT16	-124 657,77	-166 124,18	-41 466,41	33,26 %
Vuokrat ja käyttökorvaukset	TKTT17	-1 116,02	-824,13	291,89	-26,15 %
Muut toiminnan tuotot	TKTT18	-98 129,73	-107 585,60	-9 455,87	9,64 %
TOIMINNAN TUOTOT	TKTT9	-223 903,52	-274 533,91	-50 630,39	22,61 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	TKTT19	2 050 406,16	1 983 176,32	-67 229,84	-3,28 %
Henkilöstökulut	TKTT20	51 502 611,50	54 504 526,77	3 001 915,27	5,83 %
Vuokrat	TKTT21	4 537 654,19	4 829 414,24	291 760,05	6,43 %
Palvelujen ostot	TKTT22	3 667 030,86	4 285 145,02	618 114,16	16,86 %
Muut kulut	TKTT23	956 569,50	936 226,82	-20 342,68	-2,13 %
Sisäiset kulut	TKTT27	0	124,60	124,60	
TOIMINNAN KULUT	TKTT10	62 714 272,21	66 538 613,77	3 824 341,56	6,10 %
Rahoituskulut	TKTT138	143,69	532,08	388,39	270,30 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	TKTT11	143,69	532,08	388,39	270,30 %
Satunnaiset tuotot	TKTT139	-11 231,42	-29 080,63	-17 849,21	158,92 %
Satunnaiset kulut	TKTT140	7 542,12	35 762,49	28 220,37	374,17 %
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	TKTT12	-3 689,30	6 681,86	10 371,16	-281,11 %
TUOTTO- JA KULULASKELMA	TKTT8	62 486 823,08	66 271 293,80	3 784 470,72	6,06 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	TKTT33	48 785,58		-48 785,58	-100,00 %

Lounais-Suomen poliisilaitos		2018	2019	Muutos +/-	Muutos% +/-
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIJOITUKSET	TKTT31	48 785,58		-48 785,58	-100,00 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	TKTT40		1 500,00	1 500,00	
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS	TKTT37		1 500,00	1 500,00	
VASTAAVAA	TKTT7	48 785,58	1 500,00	-47 285,58	-96,93 %
VASTATTAVAA	TKTT6	0,00	0,00	0,00	
Kokonaistulos		62 535 608,66	66 272 793,80	3 737 185,14	5,98 %

Lounais-Suomen poliisilaitoksen kokonaiskustannukset

Vuonna 2019 Lounais-Suomen poliisilaitoksen kokonaiskustannukset olivat noin 66,2 miljoonaa euroa. (v. 2018 62,5 milj. euroa). Kustannukset nousivat edellisestä vuodesta 5,98 prosentilla. Kokonaiskustannukset olivat noin 95 euroa poliisilaitosalueen asukasta kohti (vuonna 2018 noin 90 euroa / asukas).

1.5.4 Tase

Raportoidaan koko poliisikonsernin toimintakertomuksessa.

1.5.5 Hankkeet

Lounais-Suomen poliisilaitoksella ei ole ollut vuoden 2019 aikana mitään erilliskustannuksia aiheuttaneita hankkeita.

1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Lounais-Suomen poliisilaitoksen sisäisen valvonnan ja siihen liittyvien riskien arvioinnissa on hyödynnetty Poliisihallituksen sisäisen valvonnan tarkastajien suorittamia tarkastuksia ja siihen liittyviä havaintoja, kuten räjähdysaineidien kirjanpito ja säilyttäminen. Poliisilaitos on myös suorittanut omia sisäisiä tarkastuksia, esimerkiksi löytötavaroiden käsittelyyn liittyen.

Edellä kerrottujen menetelmien tuloksena voidaan todeta, että Lounais-Suomen poliisilaitoksen sisäisen valvonnan kohteena olevien menettelyjen olevan asianmukaisia ja täyttävän niille asetettavat vaatimukset. Paikoitellen sisäisen valvonnan tila on arvioitu korkeammaksi kuin poliisissa keskimäärin. Kehittämiskohteina on edelleen, kuten vuonna 2018, tietyt päällekkäiset valvontakohteet laillisuustarkastuksen ja sisäisen valvonnan osalta. Samoin kehittämistä on riskienhallinnan sisällyttämisessä johtamisen päivittäisiin tehtäviin.

Vuoden 2018 alusta lähtien poliisiyksikössä aloitti päätoiminen turvallisuuspäällikkö vastuualueena organisaatioturvallisuuteen liittyvät tehtävät, kuten riskienhallinta. Kokonaisvaltainen riskienkartoitus, arviointi ja hallinta toteutettiin systemaattisesti osa-alueittain Poliisihallituksen antaman riskienhallintamääräyksen mukaisesti. Riskit käsiteltiin poliisilaitoksen johdossa ja huomioitiin poliisilaitoksen kehittämissuunnitelmassa. Riskienarvioinnin tuloksena voidaan todeta, että tietoisuus olemassa olevista riskeistä ja uhista on kohentunut ja niihin suhtaudutaan oikean suuntaisella asenteella. Kehittämiskohteena on riskienhallinnan mieltäminen osaksi johdon ja päällystön päivittäistoimintaa.

1.7 Kokonaisarviointien tulokset

Lounais-Suomen poliisilaitoksessa ei toteutettu vuoden 2019 aikana yksikköä koskevia arviointeja tai selvityksiä.

1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Raportoidaan koko poliisikonsernin toimintakertomuksessa.

Lounais-Suomen poliisilaitos vahvistaa oheisen vuoden 2019 toimintakertomuksen.

Turussa 20.2.2020

Poliisipäällikkö Risto Lammi

LIITTEET: Lounais-Suomen poliisilaitoksen kokonaiskustannusten raportti

Liite 1. Lounais-Suomen poliisilaitoksen kokonaiskustannusten raportti

KUSTANNUSRAPORTTI		Kaikki momentit yhteensä											2019							
KOKONAISKUSTANNUKSET		2 017	2 018	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019			
Selle				Ei kohd. toiminto	Avoin toiminto	Valvonta	Hälyystoiminta	Rikostorjunta	Lupapalvelut				Muut tehtävät	Polisikoulutus	Ohjaustoiminto	Tuottoinnon	Yhteistyötoimintojen	Tuottoinnon yhteensä	Yhteensä	
									Lupapalvelujen yhteinen	Lupapalvelut maksullinen	Lupapalvelujen maksuton	Lupapalvelujen erillistoiminnot								
TUOTOIT																				
Makullisen toiminnan tuotot	5 687 802	6 374 175	0	0	14 815	0	0	0	7 979 346	0	0	0	11 515	0	0	0	0	0	0	8 005 674
Lisäpalveluiden suorittamisen tuotot	39 778	7 915	0	0	3 075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 438
Lupapalvelut	3 306 307	6 249 966	0	0	0	0	0	0	7 439 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 439 307
Ampumia-asemakaudet	0	0	0	0	0	0	0	0	345 705	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	345 705
Hetimitoimintamaksut	0	0	0	0	0	0	0	0	1 027 737	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 027 737
Pääsimaksut	0	0	0	0	0	0	0	0	970 805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	970 805
Väkivallan muutt. lupapöytäkirjat	0	0	0	0	0	0	0	0	159 789	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	159 789
Henkivahd. kassamaksut	144 308	117 947	0	0	11 138	0	0	0	6 411 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 411 307
Muut julkisektoriaiset suoritteet	0	0	0	0	0	0	0	0	139 797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	139 797
Väkivall. ja katoetutkimukset	3 498	1 176	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 26
Muut toimet	117 495	114 063	0	0	0	0	11 308	0	3 326	0	0	0	62 250	0	0	56 847	0	0	0	134 042
Siirtomaksut tuotot	4 710	11 231	0	0	3 208	0	0	0	41	0	0	0	0	0	0	34 102	0	0	0	37 350
Henkivahd. kassat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TUOTOIT YHTEENSÄ sisällyttäen lupapöytäkirjat	5 792 426	6 484 636	0	0	18 953	0	11 308	0	7 983 223	0	0	0	74 565	0	0	90 749	0	0	0	8 177 820
TUOTOIT YHTEENSÄ ilman lupapöytäkirjoja	285 906	235 136	0	0	18 658	0	11 308	0	143 674	0	0	0	74 566	0	0	90 749	0	0	0	338 340
KOULUT																				
Aineet ja tarvikkeet	2 284 882	2 095 978	0	0	439 197	478 304	847 987	0	99 022	35 948	0	0	81 916	0	0	36 598	0	0	0	2 837 332
Aineet ja tarvikkeet (pöytäkirjat ja katoetutkimukset)	0	0	0	0	197 310	124 074	1 068 114	0	102 658	0	0	0	0	0	0	19 277	0	0	0	1 289 051
Aineet ja tarvikkeet (henkivahd.kulut)	0	0	0	0	50 352	39 034	118 013	0	38 705	18 431	0	0	0	0	0	17 261	0	0	0	283 548
Aineet ja tarvikkeet (rikostorj.)	0	0	0	0	190 358	285 158	501 134	0	49 245	36 507	0	0	0	0	0	79 448	0	0	0	759 893
Henkivahd.kustannukset	50 641 281	52 192 295	0	0	8 454 338	15 230 384	29 883 338	0	2 169 328	1 583 191	0	0	2 881 715	44 346	9 364	4 478 412	0	0	0	55 754 420
Henkivahd.kustannukset (varsinaiset palkat)	0	0	0	0	4 694 274	9 251 101	14 499 282	0	1 617 748	1 189 978	0	0	1 900 769	33 189	7 468	3 450 892	0	0	0	36 490 411
Väkivahd.kustannukset (katoetutkimukset ja katoetutkimukset)	0	0	0	0	1 900 360	2 989 784	1 359 369	0	102 345	0	0	0	307 256	0	0	3 054	0	0	0	4 142 866
Väkivahd.kustannukset (henkivahd.kulut)	0	0	0	0	224 279	301 104	189 724	0	1 288	0	0	0	35 382	0	0	361	0	0	0	722 072
Edustamateriaali	0	0	0	0	288 413	410 738	681 978	0	71 586	51 538	0	0	84 286	1 475	349	140 538	0	0	0	1 819 801
Edustamateriaali (katoetutkimukset)	0	0	0	0	120 910	250 114	390 358	0	44 255	31 861	0	0	51 765	204	309	30 885	0	0	0	897 964
Muut henkivahd.kustannukset	0	0	0	0	30 893	60 303	100 616	0	8 900	7 152	0	0	11 334	210	40	20 877	0	0	0	246 320
Henkivahd.kulut	0	0	0	0	1 115 155	2 187 628	3 324 071	0	387 226	286 065	0	0	439 244	7 546	1 699	781 605	1 658	0	0	8 451 997
Henkivahd.kulut (katoetutkimukset)	0	0	0	0	145 038	285 504	440 812	0	48 484	36 068	0	0	57 265	1 006	232	102 458	204	0	0	1 124 037
Vuokrat	3 947 147	4 537 764	0	0	822 124	635 190	1 966 005	0	585 979	293 338	0	0	23 662	0	0	593 117	0	0	0	4 920 414
Vuokrat katoetutkimukset	0	0	0	0	809 973	635 190	1 886 976	0	583 983	293 338	0	0	23 662	0	0	274 474	0	0	0	4 507 568
Henkivahd.kustannukset	0	0	0	0	476	78 488	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 567	0	0	0	78 488
Muut vuokrat	0	0	0	0	11 216	0	0	0	1 900	0	0	0	0	0	0	124 133	0	0	0	237 977
Palveluiden ostot	4 220 780	4 349 226	0	0	561 288	614 634	2 039 726	0	1 388 023	89 838	0	0	197 180	1 197	260	188 528	241	0	0	5 680 431
Katoetutkimusten katoetutkimukset ja katoetutkimukset	0	0	0	0	233 503	192 214	180 218	0	14 747	0	0	0	0	0	0	22 768	0	0	0	582 378
Palveluiden ostot katoetutkimukset	0	0	0	0	131 122	102 954	305 618	0	94 663	47 948	0	0	21 653	0	0	44 487	0	0	0	748 077
Muut palveluiden ostot	0	0	0	0	137 160	309 448	1 734 108	0	1 293 360	42 290	0	0	175 527	1 197	260	121 558	241	0	0	3 748 361
Muut vuokrat	900 761	1 395 185	0	0	341 376	137 628	245 990	0	89 970	20 876	0	0	91 815	565	1 539	38 628	593	0	0	968 925
Sisäiset kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Henkivahd.kustannukset (informaatio)	0	0	0	0	301 384	778 056	2 311 269	0	715 348	359 324	0	0	1 037 915	0	0	38 256	0	0	0	3 804 969
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	61 546 224	64 569 985	0	0	10 618 495	17 156 959	25 983 094	0	4 332 322	2 022 027	0	0	3 429 304	46 098	11 760	5 301 137	9 717	0	0	68 910 924
Kokonaismuutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pöytäkirjat ja katoetutkimukset	0	0	0	0	289 118	450 184	289 118	0	812 802	250 735	0	0	0	0	0	79 833	0	0	0	1 368 543
Korot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0	1 234 904	2 478 320	9 241 374	0	1 237 184	633 122	0	0	690 387	12 262	2 750	1 224 971	2 487	0	0	19 309 152
KUSTANNUKSET YHT.	74 346 584	78 511 181	0	0	12 644 209	21 034 744	31 812 209	0	6 182 506	2 907 356	0	0	4 139 769	58 366	14 324	6 609 827	12 184	0	0	8 654 964
Kokonaismuutokset ilman laskennallisia eräitä	61 504 688	63 426 351	0	0	10 479 480	16 874 227	25 538 245	0	4 284 811	1 985 599	0	0	3 391 688	45 072	11 538	5 202 634	9 516	0	0	67 823 182
INVESTOINNIT	86 256	48 786	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 500
Kulutusvälineet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulutusvälineet (katoetutkimukset)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katoetutkimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katoetutkimukset (katoetutkimukset)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katoetutkimukset (katoetutkimukset)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	86 256	48 786	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 500
NETTOKATYTTÖ LUPATUOTOILLA	61 402 218	63 895 548	0	0	10 261 266	16 874 227	25 526 379	0												